

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, Ю. Якименко, І Соколова. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviap.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 54
(28 липня 2015 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	3
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	18
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	24
ПОЛІТИКА	36
ЕКОНОМІКА	41
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ	
СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	45

У ЦЕНТРІ УВАГИ

28 липня Україна відзначає День хрещення Київської Русі-України та вшановує 1000-ліття упокоєння Святого Рівноапостольного Князя Київського Володимира Великого

Планом заходів щодо вшанування пам'яті князя Київського Володимира Великого – творця середньовічної європейської держави Русі – України, затвердженим урядом, передбачено проведення християнськими церквами та релігійними організаціями урочистих молебнів та інших заходів із вшанування пам'яті князя Київського Володимира Великого за участі Президента України, членів Кабінету Міністрів України, народних депутатів, представників громадськості, органів місцевого самоврядування, дипломатичного корпусу іноземних держав, молоді, зокрема урочистих молебнів біля пам'ятника князю Київського Володимира Великого та у Національному заповіднику «Софія Київська».

Урочисті заходи до 1000-роковин упокоєння князя Київського Володимира Великого відбуватимуться не лише в Україні. Заплановано церемонії покладання квітів до пам'ятника князя Київського Володимира Великого у Лондоні та пам'ятних знаків за межами нашої держави, які асоціюються з процесами українського державотворення, проведення богослужінь в м. Стамбулі (Турецька Республіка) за участі духовенства, Вселенського Патріархату та українських православних церков у діаспорі із залученням до проведення тематичних урочистих чи пам'ятних заходів представників громадських об'єднань світового українства.

В рамках заходів будуть організовані зустрічі з відомими християнськими богословами, тематичні конференції, книжкові виставки, наукові та просвітницькі заходи з вивчення державотворчої діяльності князя Київського Володимира Великого, впливу його політики на політичний та економічний розвиток середньовічної Європи, зокрема, країн Балтійсько-Чорноморського регіону, подій української історії відповідного періоду. Зокрема, науково-практичні конференції відбудуться в Національному музеї літератури України, у Національному музеї історії – виставка «Володимир Великий – князь Київський, творець Русі-України». Планом передбачено проведення виставок церковних реліквій, що зберігаються у фондах музеїв України і за кордоном.

(За матеріалом офіційного веб-сайту Міністерства культури України (<http://mincult.kmu.gov.ua/mincult/uk/publish/article/419807>). – 2015. – 15.06).

Президент: Маріуполь – форпост на Сході, який Україна захищатиме і не дозволить захопити бойовикам

Президент П. Порошенко під час зустрічі з «волонтерським десантом» у Міністерстві оборони наголосив, що Україна захищала і захищатиме Маріуполь і не дозволить його захопити незаконним збройним формуванням.

«Маріуполь – це наш форпост. Ніколи і нікому ми його не віддамо! Ми посилюємо захист Маріуполя найкращими частинами і підрозділами Збройних сил – елітними підрозділами, морською піхотою», – підкреслив глава держави.

П. Порошенко запевнив мешканців Маріуполя: «Президент з вами, Збройні сили – з вами, найкращі представники, у тому числі десантники, морська піхота, артилерія зараз сконцентровані саме там». За словами Президента, кожний підрозділ залишається на своєму місці, відводиться лише важка артилерія і системи залпового вогню. Вони будуть одразу повернені на своє місце у випадку ескалації, наголосив глава держави.

Глава держави висловив тверде переконання, що з таким «волонтерським десантом», який працює в Міністерстві оборони, з такою, оновленою і посиленою армією, Україна переможе. «Ми обов'язково переможемо у цій війні. Ми забезпечимо, щоб Україна була вільною, демократичною. Ми захистимо її суверенітет і територіальну цілісність», – заявив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/prezident-mariupol-forpost-na-shodi-yakij-ukrayina-zahishati-35722>). – 2015. – 27.07).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

В. Пальчук, ст. наук. співроб. СІАЗ НБУВ,
канд. наук із соц. комунікацій

Реформування Конституції України і Мінські домовленості: особливості взаємозв'язку

16 липня Верховна Рада України прийняла Постанову «Про включення до порядку денного другої сесії Верховної Ради України восьмого скликання законопроекту про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади) і про його направлення до Конституційного Суду України». Таке рішення було ухвалено 288 народними депутатами з 374 народних депутатів, зареєстрованих у сесійній залі. Не голосували в повному складі фракція Радикальної партії, а із фракції «Самопоміч» «за» проголосував лише один народний депутат – голова парламентського Комітету у закордонних справах Г. Гопко.

Відповідно до прийнятої Постанови, законопроект про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади), поданий Президентом України як невідкладний, був направлений до Конституційного Суду України для одержання висновку щодо відповідності його вимогам ст. 157 і 158 Конституції України.

Згідно з проектом закону Верховна Рада України постановляє внести до Конституції України (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 30, ст. 141) зміни до таких статей Основного закону – 118, 119, 132, 133, 140–144.

У пояснювальній записці до проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)» йдеться, що українське суспільство вимагає якісних, глибинних та системних змін до Основного закону України, які мають сприяти досягненню визначеної у чинній Конституції України мети, пов'язаної, зокрема, з прагненням розвивати і зміцнювати демократичну, соціальну та правову державу. Ратифікувавши Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), Україна отримала інструмент та договір для своїх перетворень. Виконання вимог цієї Угоди дає можливість Україні в подальшому стати повноцінним членом у Європейському Союзі. Такими вимогами є відповідність Копенгагенським критеріям – параметрам, яким мають відповідати держави – члени Європейського Союзу. Саме тому Стратегією сталого розвитку «Україна – 2020», яка схвалена Указом Президента України від 12 січня 2015 р. № 5, передбачено реалізацію конституційної реформи, у тому числі в частині децентралізації.

Метою запропонованих змін, відповідно до пояснювальної записки, є відхід від централізованої моделі управління в державі, забезпечення спроможності місцевого самоврядування та побудова ефективної системи територіальної організації влади в Україні, реалізація повною мірою положень Європейської хартії місцевого самоврядування, принципів субсидіарності, повсюдності і фінансової самодостатності місцевого самоврядування. При цьому запропоновані зміни відповідають установленій у ст. 2 Конституції України унітарній формі державного устрою.

Законотворча ініціатива Президента передбачає зміну окремих положень Конституції України щодо адміністративно-територіального устрою. Зокрема, закріплено, що територія України поділена на громади. Громада є первинною одиницею в системі адміністративно-територіального устрою України. Передбачається, що адміністративно-територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, децентралізації влади, повсюдності та спроможності місцевого самоврядування, сталого розвитку адміністративно-територіальних одиниць з урахуванням історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій.

Змінами вилучаються з конституційного регулювання місцеві державні адміністрації та відповідно скасовується інститут голів місцевих державних адміністрацій. Натомість основні повноваження зосереджуються на базовому рівні – у громаді. Передбачається утворення виконавчих органів місцевого самоврядування громади, які є підконтрольними й підзвітними раді громади. При цьому голова громади головує на засіданнях ради громади, очолює виконавчий орган місцевого самоврядування громади. У свою чергу районна рада, обласна рада обирає зі свого складу відповідно голову районної ради, голову обласної ради, який очолює виконавчий комітет ради.

Разом з тим децентралізація не означає послаблення центральної влади в таких питаннях, як оборона, зовнішня політика, національна безпека, верховенство права, дотримання прав і свобод людини. Саме тому, на думку глави держави, для нагляду за додержанням Конституції і законів України органами місцевого самоврядування пропонується запровадити інститут префектів. Законопроектом передбачено, що префекта призначає на посаду та звільняє з посади за поданням Кабінету Міністрів України Президент України. Префект зупиняє дію актів місцевого самоврядування з мотивів їх невідповідності Конституції чи законам України з одночасним зверненням до суду.

Крім того, законопроектом передбачено, що у разі ухвалення головою громади, радою громади, районною, обласною радою акта, що не відповідає Конституції України, створює загрозу порушення державного суверенітету, територіальної цілісності чи загрозу національній безпеці, Президент України зупиняє дію відповідного акта з одночасним зверненням до Конституційного Суду України, тимчасово зупиняє повноваження голови громади, складу ради громади, районної, обласної ради та призначає тимчасового державного уповноваженого.

Саме призначення на місцях префектів по вертикалі Президента та закріплення в Основному законі повноважень глави держави достроково припиняти повноваження виборних місцевих органів влади зазнало критики з боку як депутатів, так і громадських діячів. У більшості зауважень щодо таких змін насамперед ішлося про суттєве збільшення повноважень Президента. Розширення цих повноважень ряд представників парламенту та громадських діячів вбачають у такому:

– по-перше, звертається увага на надання Президенту повноважень достроково припиняти повноваження виборних місцевих органів влади (мерів, міських, районних, обласних рад) з можливістю призначення прямого президентського правління через спеціального уповноваженого та призначення позачергових виборів. Так, відповідно до змін, ст. 144 викладена в такій редакції: «У разі ухвалення головою громади, радою громади, районною, обласною радою акта, що не відповідає Конституції України, створює загрозу порушення державного суверенітету, територіальної цілісності чи загрозу національній безпеці, Президент України зупиняє дію відповідного акта з одночасним зверненням до Конституційного Суду України, тимчасово зупиняє повноваження голови громади, складу ради

громади, районної, обласної ради та призначає тимчасового державного уповноваженого». Принаймні на деякий час уся влада в такій області буде сконцентрована в руках двох посадовців, призначених Президентом – префекта та тимчасового державного уповноваженого. Крім того, можливість такої санкції Президента запропонованим формулюванням передбачається ще до ухвалення відповідних вердиктів судом, який, теоретично, може визнати ухвалений місцевим органом акт таким, що відповідає Конституції;

– по-друге, збереження старої системи подвійного підпорядкування – представником держави (префектом) на місцях буде особа, яка призначається і звільняється Президентом за поданням уряду. Префект під час здійснення своїх повноважень відповідальний перед Президентом України, підзвітний та підконтрольний Кабінетові Міністрів України. На думку депутата від фракції «Самопоміч» О. Сироїд, заступника Голови ВРУ, знову створюється система, де уряд працюватиме без «рук», тому що «руки» будуть повністю узалежені від Президента.

Більше того, префект буде одночасно представником виконавчої влади на місцях та контролюючою особою для місцевого самоврядування, знову ж таки залежним від Президента. З таким конфліктом повноважень і залежністю префект ніколи не буде безстороннім у ставленні до органів місцевого самоврядування;

– по-третє, надання Президенту судової функції – скасування рішень префектів у випадку порушення ними Конституції чи законів.

За словами О. Сироїд, «якби під час Майдану такі повноваження були у В. Януковича, то він би абсолютно у конституційний спосіб припинив повноваження місцевих органів влади, які підтримали Майдан і спокійно призначив своїх уповноважених». «Тоді не було б нинішньої суперечки докола змін до Конституції, а ще не було б війни, “ДНР” та “ЛНР” і, зрештою, України також би не було», – прогнозує можливі наслідки пропонуваніх змін у випадку їх реалізації заступник Голови ВР.

Деякі депутати пов’язують розширення повноважень Президента із ситуацією, що склалася в країні у зв’язку з військовою агресією Росії в Східних регіонах України, адже в умовах війни та загрози подальшої окупації території України необхідна оперативна здатність саме глави держави реагувати на будь-які прояви сепаратизму, у тому числі, на будь-які рішення, які суперечать інтересам держави. Утім, виходячи з того, що військові умови є тимчасовими, то логічним, на їхню думку, виглядає внесення згаданих вище положень не до основного тіла Конституції, а до її перехідних положень.

Для порівняння доцільно навести законотворчий приклад Польщі, у якій право зупиняти повноваження органів місцевого самоврядування має парламент за поданням Прем’єра, який також підконтрольний парламенту. Підвалиною демократії у цій країні є те, що виконавча влада підконтрольна парламенту.

Найбільшого резонансу в експертному середовищі та в українському суспільстві загалом викликав п. 18. ст. 144 у такій редакції: «Особливості

здійснення місцевого самоврядування в окремих районах Донецької і Луганської областей визначаються окремим законом». Саме цей пункт змін до Конституції передбачає врахування комплексу заходів з виконання Мінських домовленостей від 12 лютого 2015 р. Опоненти з депутатського корпусу до цих змін до Конституції зауважують, що в законопроекті про внесення змін до Конституції в частині децентралізації влади йдеться про особливий статус територій на Донбасі. Найбільше негативної оцінки отримали дії щодо перенесення цих норм із Прикінцевих та перехідних положень проекту Закону «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)» в основне тіло Конституції.

Водночас інші наголошують на тому, що ухвалення таких змін до Конституції стане лише дипломатичним кроком, який не може нашкодити суверенітету України і лише дасть можливість показати, що Україна виконує Мінські домовленості, навіть незважаючи на те що Росія та бойовики саботують їх виконання. Як наголосив Голова Верховної Ради України В. Гройсман, у законопроекті про внесення змін до Конституції в частині децентралізації влади не йдеться про особливий статус територій на Донбасі. За його словами, згадується лише ухвалений раніше парламентом закон про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей. «Жодного слова в змінах до Конституції щодо особливого статусу немає і не було. Це неправда. Є тільки згадка про ухвалений закон Верховною Радою України, який має назву наступну: “Про особливості місцевого самоврядування в окремих районах Донецької і Луганської областей”. Цей закон повністю відповідає територіальній цілісності, незалежності і суверенітету нашої держави», – зазначив він.

Правовими документами, які на законодавчому рівні визначають особливості здійснення місцевого самоврядування в окремих районах Донецької і Луганської областей, є Закон України № 1680-VII «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей», прийнятий 16.09.2014 р., та Закон України «Про внесення зміни до статті 10 Закону України “Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей”» від 17.03.2015 р. № 256-VIII.

Ці закони, розроблені й ухвалені в рамках Мінських домовленостей, і визначають надання особливого статусу терміном на три роки територіям, які не контролюють сили АТО станом на день прийняття закону. Так, відповідно до ст. 1 Закону від 16.09.2014 р. № 1680-VII, тимчасово, на три роки з дня набрання цим Законом чинності, запроваджується особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей, до яких належать райони, міста, селища, села, що визначаються рішенням Верховної Ради України. Згідно з цим Законом, законодавство України в окремих районах Донецької та Луганської областей на період дії особливого порядку місцевого самоврядування діє з урахуванням особливостей, визначених цим Законом (ст. 2).

Закон також передбачає введення правових норм амністії для учасників

подій на території Донецької, Луганської областей. Відповідно до ст. 3 цього Закону, держава гарантує відповідно до закону недопущення кримінального переслідування, притягнення до кримінальної, адміністративної відповідальності та покарання осіб – учасників подій на території Донецької, Луганської областей. Органам влади та їх посадовим (службовим) особам, підприємствам, установам, організаціям усіх форм власності забороняється дискримінація, переслідування та притягнення до відповідальності осіб з приводу подій, що мали місце в Донецькій, Луганській областях. Стаття 5 передбачає, що в окремих районах Донецької та Луганської областей місцеве самоврядування здійснюється відповідно до Конституції та законів України відповідними територіальними громадами безпосередньо та через органи місцевого самоврядування. Повноваження депутатів місцевих рад і посадових осіб, обраних на позачергових виборах, призначених Верховною Радою України цим Законом, не можуть бути достроково припинені. В окремих районах Донецької та Луганської областей законами України запроваджується особливий порядок призначення керівників органів прокуратури і судів, який передбачає участь органів місцевого самоврядування у вирішенні цих питань.

Закон також закріплює правові норми економічної та іншої підтримки з боку держави цих територій Донецької та Луганської областей. Вводиться спеціальний економічний режим (не такий, як по країні), щоб стимулювати інвестиції і допомогти підприємствам для відновлення об'єктів промисловості, транспортної та соціальної інфраструктури, житлового фонду, переорієнтації промислового потенціалу, створення нових робочих місць, залучення інвестицій і кредитів для відновлення і розвитку об'єктів, розташованих в окремих районах. Ці норми прописані в ст. 6–8. Зокрема, ст. 6 передбачає, що для забезпечення узгодженої діяльності органів місцевого самоврядування та центральних і місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення розвитку окремих районів Донецької та Луганської областей Кабінет Міністрів України, міністерства, інші центральні органи виконавчої влади можуть укладати з відповідними органами місцевого самоврядування угоди щодо економічного, соціального та культурного розвитку окремих районів. У ст. 7 зазначається, що держава надає підтримку соціально-економічному розвитку окремих районів Донецької та Луганської областей. Державна підтримка полягає в запровадженні законом відмінного від загального економічного режиму здійснення господарської та інвестиційної діяльності, спрямованого на відновлення об'єктів промисловості, транспортної та соціальної інфраструктури, житлового фонду, переорієнтацію промислового потенціалу, створення нових робочих місць, залучення інвестицій і кредитів для відновлення та розвитку об'єктів, розташованих в окремих районах Донецької та Луганської областей.

Відповідно до ст. 8 органи виконавчої влади сприяють розвитку в окремих районах Донецької та Луганської областей транскордонного співробітництва, спрямованого на розв'язання спільних проблем розвитку, посилення та поглиблення добросусідських відносин між територіальними

громадами, органами місцевого самоврядування окремих районів з адміністративно-територіальними одиницями Російської Федерації на основі угод про прикордонне співробітництво, що укладаються територіальними громадами, органами місцевого самоврядування, місцевими органами виконавчої влади України та територіальними громадами в межах компетенції, встановленої Законом.

Дотримання правопорядку на цих територіях, згідно із Законом, передбачається здійснювати завдяки створенню загонів народної міліції. Відповідно до ст. 9 в окремих районах Донецької та Луганської областей рішенням міських, селищних, сільських рад створюються загони народної міліції, на які покладається реалізація завдання з охорони громадського порядку в населених пунктах цих районів.

Відповідно до Закону України «Про внесення зміни до статті 10 Закону України “Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей”» від 17.03.2015 р. № 256-VIII, Верховна Рада України постановляє: 1. Статтю 10 Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 45, ст. 2043) доповнити пунктами 4 і 5 такого змісту: «4. Статті 2-9 цього Закону діють з дня набуття повноважень органами місцевого самоврядування в окремих районах Донецької і Луганської областей, обраними на позачергових виборах, проведених відповідно до Конституції України, цього та інших законів України, з додержанням засад загальних, рівних, вільних і прозорих виборів, а також публічності та відкритості виборчого процесу як основних принципів виборчого права, встановлених Конституцією України та міжнародними договорами України, що закріплюють загальновизнані міжнародні стандарти забезпечення прав людини і є частиною національного законодавства України, у тому числі з обов’язковим дотриманням стандартів ОБСЄ щодо проведення демократичних виборів, із забезпеченням:

- участі в спостереженні за виборами міжнародних безсторонніх спостерігачів, зокрема від Бюро демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ, Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи, інших міжнародних організацій та іноземних держав, а також інших офіційних спостерігачів;

- безпечних умов діяльності та безперешкодної участі офіційних спостерігачів у виборчому процесі;

- виведення усіх незаконних збройних формувань, їх військової техніки, а також бойовиків та найманців з території України;

- недопущення незаконного втручання у виборчий процес, у тому числі з боку незаконних збройних формувань;

- дотримання принципів політичного плюралізму і багатопартійності, рівності прав і можливостей участі у виборчому процесі;

- свободи передвиборної агітації, рівних можливостей доступу до засобів масової інформації та відновлення з цією метою українського теле- та

радіомовлення, обігу українських друкованих засобів масової інформації на всій території Донецької та Луганської областей;

– дотримання гарантій вільного волевиявлення та таємного голосування, виборчих прав внутрішньо переміщених осіб, які були змушені покинути місця проживання в окремих районах Донецької та Луганської областей;

– прозорого підрахунку голосів, установлення підсумків голосування і результатів місцевих виборів.

5. Передбачений цим Законом особливий порядок діяльності органів місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей реалізується виключно органами місцевого самоврядування, що обрані на позачергових виборах, призначених і проведених відповідно до Конституції України, цього та інших законів України».

Сам процес організації появи в проекті Закону про внесення змін до Конституції України п. 18 ст. 144 про особливості здійснення місцевого самоврядування в окремих районах Донецької і Луганської областей, а саме перенесення цього пункту з прикінцевих положень законопроекту до основного тіла Конституції, для більшості експертів та громадськості також залишає багато запитань. Як відомо реєстрація самого законопроекту за номером 2217а датується 01.07.2015 р. Саме в зареєстрованому законопроекті від 01.07.2015 р. особливий порядок здійснення місцевого самоврядування в окремих адміністративно-територіальних одиницях Донецької і Луганської областей розміщено в Прикінцевих та перехідних положеннях проекту Закону «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)». Відтак, тоді ще не йшлося про внесення «пункту про Донбас» до самої Конституції. Натомість уже в доопрацьованому проекті Закону, який зареєстрований у ВРУ 15.07.2015 р., ця норма перенесена в основне тіло Конституції. Тобто напередодні дня розгляду та голосування в парламенті.

Як відомо, 1 липня Президент України П. Порошенко заявив, що проект змін до Конституції не передбачає ніякого особливого статусу Донбасу. «Проект припускає можливість специфічного порядку здійснення місцевого самоврядування в окремих адміністративно-територіальних одиницях Донецької і Луганської областей, що визначається окремим законом», – зазначив Президент.

У день прийняття в парламенті Постанови про направлення законопроекту «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)» на розгляд Конституційного Суду П. Порошенко наполягав на прийнятті цих змін до Конституції щодо децентралізації, водночас його опоненти звертали увагу суспільства на неочікувану появу в основному тілі Конституції п. 18 ст. 144 («про особливості здійснення місцевого самоврядування в окремих районах Донецької і Луганської областей»), який, на їх переконання, не відповідає національним інтересам країни, але який так підтримують Європа та США. Опоненти законопроекту поправок до Конституції нарікають на те, що ця норма з'явилася через тиск

Заходу та Росії на українську владу. П. Порошенко це спростовує. Але примітно, що саме 15 липня, у день, коли в законопроекті відбулися зміни, до Києва прибула помічник держсекретаря США В. Нуланд, яка наступного дня була присутня у Верховній Раді під час голосування. «У ці години і хвилини здійснюється шалений тиск на народних депутатів з боку міжнародної спільноти для того, щоб “ДНР” і “ЛНР” отримали особливий статус в нашій Конституції. Аргументують необхідністю “продемонструвати виконання Мінських домовленостей. Хіба весь цивілізований світ і без того не бачить, ХТО насправді є агресором і ХТО порушує всі норми міжнародного права і всі домовленості?» – зазначила на своїй сторінці у Facebook заступник Голови ВРУ, народний депутат від фракції «Самопоміч» О. Сироїд. Вона застерігає від прийняття змін до Основного закону про особливості здійснення місцевого самоврядування в окремих районах Донецької і Луганської областей. За її словами, Кремль хоче аби саме ці «відсутні» російські війська та найманці через свій «особливий статус» отримали перепустку до політичного процесу України, можливість впливати на зовнішню політику та фінансування з державного бюджету коштом українського народу.

Натомість у Європейському Союзі та США вітають включення до порядку денного другої сесії Верховної Ради України восьмого скликання законопроекту про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади) і його направлення до Конституційного Суду України. Брюссель очікує, що ці поправки будуть проголосовані в другому читанні у вересні. Так прокоментував у Брюсселі речник ЄС з питань зовнішньої політики та політики безпеки. «Ми вітаємо голосування переважною більшістю голосів як коаліційних, так і опозиційних депутатів, що прокладає шлях для конституційних поправок, які дозволять децентралізацію, а також подальшу необхідну судову реформу», – зазначив він. Речник ЄС назвав важливим той факт, щоб поправки, які направлені на розгляд Конституційного Суду перед їх ухваленням, містили дозвільні обмовки для конкретної процедури самоврядування в окремих адміністративно-територіальних одиницях у Донецькій і Луганській областях відповідно до рекомендації Венеціанської комісії. «Це важливо в цілях повного виконання Мінських домовленостей. Брюссель очікує, що ці поправки будуть проголосовані у другому читанні у вересні, до проведення запланованих місцевих виборів», – пояснив він. За словами представника, ЄС розцінює конституційну реформу як ключовий елемент процесу реформ, що продовжується в Україні. «Частина фінансової підтримки ЄС надається на умовах прогресу в цій сфері», – наголосив він.

Така позиція ЄС та США більшою мірою насторожує опонентів внесення особливого статусу Донбасу до Конституції України з депутатського корпусу парламенту, експертів та активну частину громадськості українського суспільства. Основним аргументом своєї позиції вони називають тиск на Україну стосовно внесення змін до Конституції, що є запереченням права українського народу на самовизначення. Привертає

увагу і факт відсутності суспільного обговорення та нівелювання ролі Конституційної Комісії. Громадськість та експерти не були широко залучені до обговорення та дискусії щодо запропонованих змін до Конституції.

Для більшості експертів стало зрозумілим, що ЄС чекає від Києва виконання Мінських домовленостей і там очікують, що до кінця року прописані пункти будуть виконані, тобто відбудеться внесення змін до Основного закону відповідно до них. Аргументовано пояснив позицію ЄС експерт «Дзеркала тижня» С. Рахманін. Він зазначає, що єдиний пункт Мінських угод, де є чіткі терміни виконання – 11 пункт. І саме це стало аргументом, за допомогою якого Брюссель, Берлін, Вашингтон та Москва змогли змусити Київ виконувати його, не чекаючи, поки будуть виконані інші вимоги, що не містять посилань на дати. Пункт 11 Мінських домовленостей передбачає: «Проведення конституційної реформи в Україні з набуттям чинності до кінця 2015 року нової конституції, що передбачає як ключовий елемент децентралізацію (з урахуванням особливостей районів Донецької та Луганської областей, погоджений із представниками цих районів), а також ухвалення постійного законодавства про особливий статус окремих районів Донецької та Луганської областей відповідно до заходів, вказаних у примітках (прим.1) до кінця 2015 року».

У нещодавніх заявах лідерів «нормандської четвірки» вчергове підкреслювалось, що умови Мінських домовленостей для розв'язання конфлікту на Донбасі мають бути виконані до кінця 2015 р.

Проте, звертає увагу С. Рахманін, і в Україні, і в ЄС поки мовчать про те, що, виконавши першу частину 11 пункту Мінських домовленостей, «проголосувавши 18-й пункт перехідних положень, згадавши там про “особливості самоврядування”, Київ не тільки чітко виконує приписи 11 пункту Мінських домовленостей, а й надає їм юридичної сили. Мінські домовленості – просто папірець. Конституція – Основний Закон», – підкреслив експерт.

Якщо з позицією ЄС більш-менш зрозуміло – Європа просто шукає шляхи дистанціювання від воєнного конфлікту в Україні, їй не потрібні подальші економічні проблеми, які вона і так відчуває від санкцій проти Росії, то позиція США в цьому питанні потребує пояснень. Президент США Б. Обама не зацікавлений у конфронтації з Росією, узгодженості дій з якою потребує в сирійському та іранському питаннях, через Україну. Деякі експерти припускають, що США і Росія досягли домовленості з іранського питання. Для Б. Обами Іран потрібен, щоб приборкати терористичне угруповання «Ісламська Держава». У домовленостях з Іраном для США потрібна була підтримка Росії. Ця країна залишається єдиним союзником і головним торговим партнером Ірану. Як зазначає з цього приводу А. Шмулевич, равін, президент Інституту східного партнерства (Іерусалим), на перший погляд здається, що для Росії це занадто не вигідна домовленість, тому що призведе до зниження ціни на нафту. Проте він переконаний, що відповідь на це питання отримали, коли П. Порошенко вніс в український парламент законопроект про зміни в Конституцію, які практично

закріплюють російську окупацію Донбасу і тоді, коли український парламент за це проголосував. «Путінський проект “Новоросія” провалився, але головна ціль Путіна – нейтралізація Майдану. Якщо Україна почне проводити реформи, якщо стане першою пострадянською країною, яка змогла побудувати нормальне суспільство, якщо російські громадяни побачать, що можна жити по-людському, – то це буде смертельним присудом усьому путінському режиму. Включення в склад України Донбасу з його бойовиками і правом вето на зміну зовнішньополітичного і внутрішньополітичного курсу України, – прямий шлях до досягнення цих путінських цілей. За це він, як бачимо, готовий заплатити любую ціну і Обама йому її запропонував – згода на зниження ціни на нафту і отримання домовленості з Іраном», – пояснив свою думку експерт.

Подібну думку висловив російський економіст, экс-радник президента Росії А. Ілларіонов, який вважає, що президент США Б. Обама і президент Росії В. Путін домовилися, що Росія тепер буде підтримувати Америку в переговорах з Іраном і Сирією, а натомість США будуть на боці Росії в українському питанні. «Угода укладена без участі України і за рахунок України», – констатує експерт.

Ще більш категорично і принципово висловлюються опоненти змін до Конституції з депутатського корпусу парламенту. Так, представники фракції «Самопоміч» переконані, що будь-який особливий статус для Донбасу в Конституції – це легітимація російських військ та найманців на території України, а їхня інтеграція в українську політику – це кінець європейських перспектив для України і успіх плану Кремля. «Хіба не очевидно, що для хлопців, які воюють і воювали на Сході України, для родин тих, хто загинув від рук російських солдат і найманців, для українців, які понад рік підтримують військо і один одного в стані страшного спротиву агресії та окупації – визнання особливого статусу “ДНР” та “ЛНР” – це державна зрада і зрада Українського народу?» – зазначила заступник голови ВРУ О. Сироїд.

Проект Закону про внесення змін до Конституції України, а саме п. 18 ст. 144 про особливості здійснення місцевого самоврядування в окремих районах Донецької і Луганської областей, викликав значне інформаційне збурення і серед активного прошарку громадськості українського суспільства. Громадськість у першу чергу хвилюють ті правові передумови, що закладені в цих змінах. Те, що у громадськості, серед якої є їхні рідні та загиблі учасниками АТО, норми амністії до бойовиків викликають негативне ставлення, – є очевидним. Їх більше хвилює особливий статус народної міліції, утримання якої лягає на плечі українців, а також відбудова за рахунок держави цих територій. Більше того, у соцмережах поширюється думка про те, що українці швидше готові підтримати варіант відмови від окупованих територій російськими військами Луганської та Донецької областей, ніж повернення цього «нариву» з його бойовиками до складу України та його подальшого фінансування з боку її громадян.

Також висловлюється занепокоєння з приводу того, що пропоновані зміни до Конституції можуть мотивувати інші регіони України – області чи

частини адміністративної території (наприклад, Закарпаття) – вимагати такого самого «особливого порядку самоврядування» – достатньо буде зібрати збройне угруповання і домовитися чи то з В. Путіним, чи то з Румунією або Угорщиною (залежно від регіону) – і таким чином досягти для себе потрібного статусу, як сьогодні території Луганської та Донецької області.

Підтримуючи такі аргументи, народний депутат В. Сюмар, яка не голосувала за ці зміни до Основного закону України, застерегла, що тут воля проста – Україна або буде, або з парадом «особливих статусів» буде на черзі Буковина, Закарпаття тощо. «Бо чому вони не гідні особливих статусів? Це серйозний ризик, до якого може призвести сьогоднішнє голосування моїх колег. Не варто забувати – далі місцеві вибори. І тоді приклад Донбасу може стати показовим для інших регіонів: взяв в руки зброю – отримав особливий статус», – зауважила політик.

У цьому контексті, примітним залишається той факт, що навесні поточного року у своїх публічних виступах народний депутат від «Блоку Петра Порошенка» Ю. Луценко, який категорично виступав у парламенті під час голосування 16 липня «за» внесення цієї норми до Конституції, наголошував, що Донбас може отримати таке ж розширення повноважень, як і всі області країни: «Це називається децентралізація, посилення повноважень Донбасу, Харківської, Сумської, Рівненської, Чернігівської чи іншої області. Особливої області в Україні не повинно бути. Вони повинні мати максимум повноважень, але жодних особливостей, преференцій. Ніхто нікого не кормить – усі живемо разом, в одній державі».

Наразі стає очевидним, що ухвалення в Конституції України норми про те, що особливості здійснення місцевого самоврядування в окремих районах Донецької і Луганської областей визначаються окремим законом, не принесе бажаного розв'язання проблеми консолідації українського суспільства – поки що це рішення призвело до ще більшого громадського збурення. Сьогодні громадськість активізується в соцмережах з приводу донесення свого ставлення стосовно цих пропонованих норм Конституції до представників влади. Так, користувачі Twitter змогли вивести хештег #НетОсобомуСтатусуДонбасса на перше місце. На думку багатьох, «особливе здійснення місцевого самоврядування» призведе до значного погіршення безпеки, соціальної та економічної ситуації в державі, а також буде сприяти інтеграції терористів «ЛНР» і «ДНР» в органи влади. Крім того, бойовики будуть мати вирішальний голос у питанні європейської і євроатлантичної інтеграції України.

Таке твердження ґрунтується на основі аналізу оцінки законопроекту громадськістю, експертами, а також реакцією на ці норми представників Росії і так званих «ДНР» та «ЛНР». Як заявили представники російської сторони, а саме МЗС РФ, дії Києва не сприяють досягненню стійкого урегулювання української кризи, а також підбивають зусилля міжнародної спільноти з деескалації ситуації. «У Києві навіть не вважають за потрібне відреагувати на підготовлені і внесені Донецьком і Луганськом відповідні

пропозиції щодо змін до Конституції України», – зазначено в заяві МЗС РФ. На думку російської сторони, цей законопроект не є тим документом, що передбачений Мінськими домовленостями, оскільки готувався без консультацій із представниками бойовиків.

Як видно із заяв представників «ДНР» їхня позиція чітко збігається з російською. Зокрема, член Контактної групи Д. Пушилін на Проект поправок до української Конституції, внесений до Верховної Ради Президентом П. Порошенком, зазначив, що він не відповідає принципам Мінських домовленостей. Він пояснив, що Київ, всупереч мінському Комплексу заходів від 12 лютого, не погодив конституційну реформу з главами так званих «республік» і не забезпечив законодавче закріплення особливого статусу Донбасу. «Комплекс заходів вимагає прийняття постійного законодавства про особливий статус. Ми будемо наполягати на розгорнутих формулюваннях особливого статусу. Безпосередньо в основному тексті Конституції України. На закріпленні в Конституції особливих прав Донбасу. Перш за все, на праві рівноправних договірних відносин з київською владою», – підкреслив він.

Більше того, представники терористичних угруповань «ДНР» і «ЛНР» сформулювали пропозиції з реформи Конституції України до засідання профільної Конституційної Комісії в Києві. «Нами направлені в Конституційну Комісію України на ім'я В. Гройсмана і в Мінську контактну групу на адресу представника ОБСЄ Х. Тальявіні, а також представнику Росії А. Кульмухаметову, представнику України Л. Кучмі і тимчасовому координатору групи з політичних питань П. Морелю пропозиції щодо змін до Конституції України відповідно до пункту 11 Комплексу заходів з виконання мінських домовленостей від 12 лютого 2015 року», – зазначається в документі. Пропозиції передбачають включення до Основного закону України додаткового розділу, що закріплює особливий правовий статус окремих районів Донбасу. Уповноважені представники «ДНР» і «ЛНР» Д. Пушилін і В. Дейнего підкреслили, що пропозиції включають створення загонів народної міліції, підконтрольних місцевій владі, офіційний статус російської мови, особливий економічний режим. Також передбачена можливість укладення комплексу домовленостей і угод між центральною владою України і Донбасом. Пропонуються поправки до статті Конституції про судову систему, про прокуратуру, про місцеве самоврядування, про адміністративно-територіальний устрій України. Крім того, сепаратисти пропонують конституційно закріпити позаблоковий статус України.

Ця озвучена пропозиція представників «ДНР» та «ЛНР» є також відповіддю тим, хто категорично запевняє про необхідність включення норми «про закон про особливий порядок самоврядування» до Конституції з огляду на тяжкий стан військових справ на Сході України. Вона також завдає удару по аргументам стосовно того, що Київ зможе змінювати ключові положення закону, що регулює особливий порядок самоврядування на деяких територіях Донецької та Луганської областей, адже в змінах до Конституції не згадується конкретний закон (можна залишити стару версію,

змінити, ухвалити новий тощо). Як звертає увагу С. Рахманін, Мінські угоди містять чіткий припис, що обов'язково має бути в цьому законі, ці вимоги сформульовані в примітці 1 до пункту 11. Відповідно до цієї примітки українська влада зобов'язана надати:

- звільнення від покарання, переслідування і дискримінації осіб, пов'язаних з подіями, що мали місце в окремих районах Донецької і Луганської областей;

- право на мовне самовизначення;

- участь органів місцевого самоврядування в призначенні голів органів прокуратури і судів в окремих районах Донецької і Луганської областей;

- можливість для центральних органів виконавчої влади укладати з відповідними органами місцевого самоврядування угоди стосовно економічного, соціального і культурного розвитку окремих районів Донецької і Луганської областей;

- держава надає підтримку соціально-економічному розвитку окремих районів Донецької і Луганської областей;

- сприяння з боку центральних органів влади транскордонному співробітництву в окремих районах Донецької і Луганської областей з регіонами Російської Федерації;

- створення загонів народної міліції з рішення місцевих рад з метою підтримки громадського порядку в окремих районах Донецької і Луганської областях;

- повноваження депутатів міських рад і посадових осіб, вибраних на позачергових виборах, які призначені ВРУ цим законом, не можуть достроково припинені».

Щодо тих заяв від депутатів, які озвучують, що в змінах до Конституції немає норми про особливий статус, а є згадка про особливості самоврядування, експерти зауважують, що неважливо як називати предмет – латиницею чи жаргоном, його сутність від цього не змінюється. «Особливий статус – правовий стан, що відрізняє одного суб'єкта від іншого. Буковина або Поділля не можуть призначати власних суддів, прокуратуру, “народну міліцію”, а “окремі райони Донецької та Луганської областей” – зможуть. Це і є особливий статус, хоч як його називай. Нам пропонують усе це узаконити, звільнити від відповідальності злочинців і фінансувати їх за бюджетний кошт», – резюмує С. Рахманін. На його переконання, якщо окрема територія матиме власні суди, прокуратуру, народну міліцію, то нехай краще вже була б повноцінна автономія.

Це усвідомлення найбільш яскраво описав у своєму зауваженні щодо норми до Основного закону про статус Донбасу експерт з конституційного права В. Мусіяка. Він стверджує, що відповідно до змін до Конституції передбачено, що Президент України може розпускати місцеві ради, які собі дозволяють виходити за рамки Конституції. Але водночас у законі про особливості місцевого самоврядування в окремих районах Донецької і Луганської областей передбачено, що не допускається дострокове припинення повноважень місцевих органів влади, які обрано на цих

територіях. Тому він чітко підкреслює, що «в тілі» Конституції визначено особливий статус Донбасу, а цього робити ніяк не треба, бо це потягне за собою ще ряд неприйнятних позицій, аж до визнання бойовиків, їх амністії.

Водночас більшість громадських діячів переконані, що такими нормами частина української території де-факто буде належати Росії, тільки перебувати на утриманні українських громадян. Зокрема, громадський діяч С. Хмара, зауважив, що через відповідні так звані «закони по Донбасу» передається частина українських територій під повне управління Росії. Вони лише формально залишаються в Україні для того, щоб Україна взяла їх на утримання, але не мала жодного впливу на їх діяльність. Натомість, на його думку, найнебезпечнішим для України є можлива етнічна чистка українців на цих територіях.

Таким чином, норма змін п. 18 ст. 144 до Конституції України про регулювання окремим законом особливостей здійснення місцевого самоврядування в окремих районах Донецької і Луганської областей, на якій так наполягає Захід, зумовить переведення російської агресії щодо України з площини зовнішньополітичного питання в площину внутрішнього конфлікту. Очевидно, що США та ЄС намагаються всіма шляхами «дипломатично» позбутися цієї вкрай незручної теми. Як зазначає А. Ілларіонов, лише для того, щоб це перестало бути «війною», за яку повинні нести відповідальність також і ті країни, які гарантували Україні територіальну цілісність за Будапештським меморандумом.

Водночас активізація українського суспільства може внести свої корективи в ситуацію, адже рішення щодо змін до Конституції не стали результатом загальнонаціонального консенсусу після відповідного діалогу та фахового обговорення. Спроби ігнорувати громадську думку загрожують поглибленням відстані між владою і громадськістю. Зі свого боку, заступник Голови Верховної Ради О. Сироїд повідомила, що відсутність обговорення та нівелювання ролі Конституційної Комісії змушують депутатів намагатися донести до Венеційської комісії факт існування іншої позиції. Як член Конституційної Комісії, вона відправила до Венеційської комісії листа з альтернативним висновком стосовно проекту змін до Конституції в частині децентралізації. Більше того, після голосування за спрямування проекту змін до Конституції до Конституційного Суду вона мала можливість пояснити членами Венеційської комісії, що той текст, який вони попередньо схвалили, і текст, який Верховна Рада підтримала 288 голосами, – то два різні тексти. «Зважаючи на те що висновок Венеційської комісії називається “попередній”, я звернулася до них як член Конституційної Комісії з викладеною хронологією конституційного процесу та переліком застережень стосовно змісту запропонованих змін. Маю надію, що це вплине на зміст остаточного висновку», – зазначила вона. А поки українське суспільство має ще час для осмислення тих норм змін до Конституції України, стосовно яких робитиме свій висновок Конституційний Суд. Як відомо, рішення Конституційного Суду України щодо проекту змін до Конституції в частині децентралізації влади має з’явитися до кінця серпня. «Я думаю, що

приблизно десь на кінець серпня ми можемо отримати за термінами, це буде залежати від Конституційного Суду, цей висновок і далі вже проводити консультації щодо розгляду в стінах українського парламенту», – повідомив Голова Верховної Ради В. Гройсман. Це означає, що вже в серпні парламент може попередньо схвалити зміни до Конституції щодо децентралізації (*Матеріал підготовлено за інформацією таких джерел: Офіційний веб-портал ВРУ (<http://zakon4.rada.gov.ua/laws>), ТСН (<http://ru.tsn.ua/analitika/ukrainu-obmenyali-na-iran-452895.html>), Корреспондент.net (<http://ua.korrespondent.net/ukraine/3540059-popravky-do-konstytutsii-ne-vidpovidauit-minskym-pryntsypam-pushylin>), ZN.UA (http://dt.ua/columnists/konstituciyniy-proces-za-scho-progolosovali-deputativ-178999_.html), Еспресо (http://espreso.tv/news/2015/07/18/minski_ugody_mayut_buty_vykonani_do_kin_cya_roku_quotnormandska_chetvirkaquot), особиста сторінка у ФБ Оксана Сяройід (<https://www.facebook.com/oksana.syroyid?fref=nf>), Вікторія Сюмар (<https://www.facebook.com/vsiumar?fref=nf>).*

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Гройсман запросив колег з Європейського парламенту взяти участь у спостереженні за місцевими виборами, які відбудуться в Україні восени цього року, і передав лист на ім'я Президента Європарламенту М. Шульца із запрошенням направити в Україну відповідну місію.

Під час зустрічі з делегацією депутатів Європейського парламенту на чолі з головою Комітету у закордонних справах Е. Брокком у четвер, 23 липня, В. Гройсман подякував за те, що співпраця з Україною є одним із пріоритетів роботи Європарламенту.

У свою чергу голова Комітету у закордонних справах Європейського парламенту заявив про готовність депутатів цієї поважної європейської інституції взяти участь у спостереженні за місцевими виборами. «Зазвичай Європарламент не направляє спостережні місії на місцеві вибори, але ми надаємо великого значення місцевим виборам в Україні, і візьмемо у них участь у якості спостерігачів. Це стане важливим кроком на вашу підтримку», – сказав Е. Брок.

В. Гройсман також зазначив, що підписання Меморандуму про співробітництво між Європарламентом та Верховною Радою України сприятиме підвищенню інституційної спроможності українського парламенту та підвищенню якості законотворчого процесу, його прозорості й ефективності.

Керівник парламенту повідомив, що у вересні очікується прибуття в Україну «Місії з оцінки потреб» на чолі з П. Коксом, яка оцінюватиме обсяг програми парламентської підтримки на виконання Меморандуму. Місія, за

його словами, визначить «дорожню карту» проведення відповідних внутрішньопарламентських реформ.

Е. Брок заявив про готовність розвивати співпрацю між Європарламентом і Верховною Радою, високо оцінивши роботу українського парламенту на шляху законодавчого забезпечення реформ. «Ви рухаєтеся у правильному напрямку, і реформи посилюють авторитет органів влади», – сказав він.

Сторони були одностайні в необхідності глибокого реформування судової системи та посилення боротьби з корупцією, а також наголосили на важливості забезпечення «якісної системи» виконання законів. «У цьому ми єдині з Президентом і урядом», – підкреслив В. Гройсман (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 23.07*).

В. Гройсман і Е. Брок наголошують на важливості реформи з децентралізації влади.

Направленням до Конституційного Суду законопроекту про внесення змін до Конституції України ми розпочали процес, який дасть змогу провести водорозділ між пострадянським централізованим минулим і європейським демократичним майбутнім України. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Гройсман під час зустрічі з делегацією депутатів Європейського парламенту на чолі з головою Комітету у закордонних справах Е. Брокком у четвер, повідомивши про перебіг конституційної реформи.

У свою чергу Е. Брок зазначив, що «великі країни краще управляються, якщо вони децентралізовані». «Реформа судової системи і місцевого самоврядування – це ключові елементи трансформацій», – додав він. Голова Комітету у закордонних справах також зазначив, що європейські інституції «дуже позитивно ставляться до процесу децентралізації в Україні».

Голова Верховної Ради наголосив, що децентралізація є «не тільки і не стільки виконанням Мінських домовленостей, а потребою України побудувати належну систему врядування на базі розвитку місцевого самоврядування». При цьому він повідомив, що законопроект про внесення змін до Основного закону також спрямований на виконання Мінських домовленостей адже передбачає норму про те, що особливості здійснення місцевого самоврядування в окремих районах Донецької і Луганської областей визначаються окремим законом.

У зв'язку з цим Е. Брок зазначив, що «стає очевидним, що якщо Мінські домовленості не виконуються, то це помилка не Києва». Сторони також були одностайні в необхідності вжиття заходів до того, аби примусити Російську Федерацію виконувати Мінські домовленості в повному обсязі. В. Гройсман подякував членам Європарламенту за «небайдужість до України». «Необхідно спонукати Росію, аби вона розуміла свою відповідальність за військові злочини і порушення міжнародного права, за створення гуманітарних і соціальних проблем», – заявив він. «Треба застосовувати санкції, щоб Російська Федерація розуміла невідворотність покарання», –

сказав Е. Брок (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2015. – 23.07).

Голова Верховної Ради України В. Гройсман направив до Венеціанської комісії лист із проханням надати попередню оцінку законопроекту про внесення змін до Конституції України в частині вдосконалення конституційних засад правосуддя. Про це В. Гройсман повідомив під час зустрічі з делегацією депутатів Європейського парламенту на чолі з головою Комітету у закордонних справах Е. Броком. Керівник українського парламенту повідомив, що відповідний законопроект був підготовлений робочою групою у складі Конституційної Комісії (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2015. – 23.07).

Члени депутатської групи Верховної Ради України з міжпарламентських зв'язків з Італійською Республікою С. Алексєєв і В. Романюк відвідали з робочим візитом Італійську Республіку. Під час візиту, який тривав 21–22 липня, українські парламентарії провели ряд зустрічей з депутатами, сенаторами італійського парламенту та урядовцями. Метою візиту народних депутатів України було переконати італійський політикум у тому, що Україна – це конструктивний партнер.

Співголова депутатської групи С. Алексєєв, зокрема, надав інформацію щодо стану реформування, що відбувається в Україні, і реалізації плану заходів, спрямованих на виконання Угоди про асоціацію України – ЄС, а також щодо власних ініціатив у сфері модернізації судової та правоохоронної системи України. За його словами, члени депутатської групи планують зосередити свою роботу в трьох напрямках: економічному, політичному та соціальному.

У ході зустрічей з італійськими колегами народні депутати також обговорили питання двосторонньої співпраці та посилення міжпарламентських зв'язків. Під час заходів зазначалося, що 11 червня 2015 р. відбулася ратифікація Угоди про асоціацію України – ЄС. Тож однією з найважливіших зустрічей, яку провели українські парламентарі в Італії, була з Ф. Вердуччі – сенатором, що доповідатиме в Сенаті питання ратифікації Угоди про асоціацію України та ЄС.

Парламентарії обговорили питання майбутнього підписання протоколу Про міжпарламентське співробітництво між Палатою депутатів Італійської Республіки та Верховною Радою України, яким пропонується передбачити проведення регулярних зустрічей комісій, поглиблення зв'язків та проведення в Україні й Італії раз на два роки в позачерговому порядку особливих парламентських днів.

С. Алексєєв та В. Романюк також провели зустрічі з головою делегації Італії в ПАРЄ М. Ніколетті; заступником голови Комісії із загальних справ та контролю за радіотелевізійними послугами Ф. Вердуччі; заступником голови

Постійного комітету з прав людини палати депутатів Е. Скальюзі; депутатом італійського парламенту Луісом Альберто Ореллана; секретарем Постійного комітету зовнішньої політики за зовнішніх відносин ЄС Е. Чімбро; державним секретарем Міністерства юстиції Італії К. Ферр (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2015. – 27.07).

24 липня у Верховній Раді відбулися дві зустрічі представників депутатських фракцій і груп з делегацією Європейського парламенту на чолі з головою Комітету у закордонних справах Е. Брок.

Спочатку депутати Європарламенту мали зустріч із народними депутатами з «Опозиційного блоку» – заступником голови фракції О. Вілкулом, членами фракції В. Гусаком, Ю. Павленком. Представники «Опозиційного блоку» поінформували європарламентаріїв про свою позицію стосовно підтримки направлення до Конституційного Суду проекту Закону «Про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади».

Вони звернулися до представників Європарламенту з проханням направити на місцеві вибори, які відбудуться в Україні восени, представницьку моніторингову місію для спостереження за їх проведенням, передусім, у тих регіонах, де фракція політичної партії «Опозиційний блок» має підтримку.

Голова Комітету ЄП у закордонних справах Е. Брок у відповідь зазначив, що Європарламент, як правило, не стежить за проведенням місцевих виборів, але найближчі місцеві вибори в Україні мають особливо важливе значення. На думку Е. Брока, це питання буде позитивно розглянуто групами Європарламенту, тож рішення щодо згоди може бути прийнято. Промовець висловив задоволення стосовно того, що фракція «Опозиційного блоку» підтримує президентську програму антикорупційних реформ, як і внесення змін до Конституції щодо децентралізації влади.

Е. Брок поцікавився баченням представників фракції щодо особливого статусу для окупованих територій.

У Верховній Раді також відбулася зустріч депутатів Європарламенту з представниками депутатських фракцій коаліції. У зустрічі взяли участь голова фракції «Блок Петра Порошенка» Ю. Луценко, перший заступник голови фракції «Народний фронт» А. Тетерук, член фракції «Об'єднання Самопоміч» О. Сотник, член фракції «Батьківщина» Б. Тарасюк, член фракції Радикальної партії В. Вовк.

Голова Комітету ЄП у закордонних справах Е. Брок поінформував їх про зустріч із народними депутатами з фракції «Опозиційний блок», зазначив, що під час голосування за проект Закону «Про внесення змін до Конституції щодо децентралізації влади» не було конституційної більшості і наголосив на тому, що у фракцій парламентської більшості різні погляди на це важливе питання.

Представники фракцій коаліції стосовно виконання Мінських угод пояснили, що виступають за економічний та дипломатичний шляхи

відновлення цілісності Української держави, визнають, що Мінські угоди є єдиним правильним розв'язанням цієї проблеми. Парламентарії зазначили, що при прийнятті змін до Конституції фракції коаліції підтримували посилення на чинний Закон «Про особливий порядок місцевого самоврядування на окупованій частині Донецької і Луганської областей», який набере чинності при виконанні певних умов, згідно з якими вибори можуть відбуватися лише там, де діє закон. «Поки на окупованій частині Донбасу перебувають російські окупаційні війська, ніким некеровані бойовики, поки там немає українських партій, української прокуратури, представників української ЦВК, української міліції, – вибори провести неможливо», – наголошували народні депутати.

Голова Комітету ЄП у закордонних справах Е. Брок на завершення зустрічі зазначив, що європарламентарі показали свою позицію і ставлення до України. Він наголосив, що Європарламент непокоїть питання, чи спроможні політичні партії коаліції забезпечити конституційну більшість під час голосування за законопроект про внесення змін до Конституції України.

Е. Брок також зазначив, що децентралізація може забезпечити добре майбутнє країні та висловив сподівання, що українські парламентарії знайдуть спільну мову в питанні її проведення (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 24.07*).

Комітет з питань правової політики та правосуддя рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект Закону «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України щодо обмеження можливостей зловживання процесуальними правами».

Законопроектом № 2459 пропонується доповнити перелік видів ухвал, апеляційне оскарження яких не заважає продовженню розгляду справи судом першої інстанції, ухвалою про відкриття провадження у справі за умови, що така ухвала одного разу вже була оскаржена в апеляційному порядку стороною, яка подає апеляційну скаргу повторно, та встановити, що у випадку подання апеляційної скарги на таку ухвалу, розгляд справи судом першої інстанції продовжується.

Відповідні зміни пропонується внести до ч. 3 ст. 293 Цивільного процесуального кодексу України.

Члени комітету, погодившись із пропозицією автора законопроекту, відзначили, що одним з найпоширеніших способів зловживання процесуальними правами є практика повторного та неодноразового оскарження ухвал суду першої інстанції, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку окремо від судового рішення, щодо яких ч. 3 ст. 293 Цивільного процесуального кодексу не передбачена можливість продовження розгляду справи з одночасною передачею копій матеріалів, необхідних для розгляду скарги до апеляційного суду. На практиці, багаторазові подання апеляційних скарг на ухвалу про відкриття провадження у справі з недотримання правил підсудності іноді призводять до

того, що судові процеси тривають роками, хоча суд першої інстанції навіть не в змозі приступити до початку розгляду справи. При цьому означені дії недобросовісних сторін суперечать такому загальноновизнаному міжнародному принципу судочинства як забезпечення якісного й швидкого правосуддя впродовж розумного строку.

З огляду на це, народні депутати вважають, що для забезпечення своєчасного розгляду та вирішення судових справ, а також з метою підвищення ефективності цивільного судочинства, необхідно ліквідувати можливість для необмеженого затягування судових справ.

Як повідомили Інформаційному управлінню в секретаріаті комітету, члени комітету підтримали законопроект, прийняття якого сприятиме підвищенню ефективності судової системи (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 24.07*).

Голова комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи М. Томенко провів нараду щодо ситуації довкола будівництва Біланівського гірничо-збагачувального комбінату в Полтавській області.

Під час наради зазначалося, що актуальність цього питання підтверджується як численними листами громадян, так і зверненнями народних депутатів К. Жеваго та Ю. Шаповалова. Для всебічного вивчення ситуації М. Томенко запропонував провести в першій декаді серпня виїзне засідання робочої групи народних депутатів разом із представниками органів державної влади, місцевого самоврядування Кременчуцького та Полтавського районів, м. Комсомольська, а також іншими зацікавленими особами.

Як повідомили Інформаційному управлінню в секретаріаті комітету, у вересні комітет планує детально розглянути питання розробки Біланівського родовища залізистих кварцитів під час відповідних тематичних комітетських слухань із залученням широкого кола фахівців (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 24.07*).

Представники секретаріату Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення взяли участь у тристоронньому семінарі із затвердження результатів аналізу відповідності українського законодавства про соціальне забезпечення Конвенції Міжнародної організації праці № 102 про мінімальні норми соціального забезпечення.

Учасниками заходу були міжнародні експерти, представники Міністерства соціальної політики, Міністерства охорони здоров'я, Рахункової палати України, роботодавців та професійних спілок, науково-дослідних установ, громадських об'єднань.

За словами заступника завідувача секретаріату комітету Е. Ковжарової,

основна увага учасників заходу була зосереджена на положеннях вітчизняного законодавства і згаданих міжнародних інструментах, процедурах ратифікації, звітування про її застосування та моніторингу.

Як повідомили Інформаційному управлінню в секретаріаті комітету, за результатами обговорень та роботи в групах учасники семінару рекомендували уряду подати на розгляд Верховної Ради законопроект про ратифікацію Конвенції Міжнародної організації праці № 102 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2015. – 24.07).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент П. Порошенко зустрівся з делегацією Європейського парламенту на чолі з головою Комітету Європейського парламенту у закордонних справах Е. Броком.

Президент ознайомив депутатів Європарламенту з останніми подіями на Донбасі та результатами переговорів у «Нормандському форматі». «Крок за кроком, спільними зусиллями з лідерами Німеччини, Франції та в умовах міцної солідарності з нашими міжнародними союзниками ми забезпечуємо виконання всіма сторонами Мінських угод», – наголосив П. Порошенко.

Коментуючи ситуацію на Донбасі, депутати Європейського парламенту високо оцінили політичну волю та зусилля української влади у виконанні мирного плану, зокрема в частині роботи над змінами до Конституції України щодо децентралізації та підготовки до проведення місцевих виборів 25 жовтня 2015 р.

Співрозмовники погодилися, що організація окремих місцевих виборів у так званих «ДНР» та «ЛНР» 18 жовтня та 1 листопада матиме руйнівні наслідки для Мінського процесу та призведе до подальшого загострення безпекової ситуації на Донбасі.

Президент України підтвердив інтерес української сторони до участі міжнародних спостерігачів, у тому числі представників Європарламенту, у виборчому процесі 25 жовтня 2015 р.

Співрозмовники визнали необхідність збереження, а у випадку подальшого загострення ситуації – і посилення, санкційного режиму з боку Європейського Союзу щодо Російської Федерації до моменту повного виконання Мінських угод і відновлення суверенітету та територіальної цілісності України.

Президент України та європарламентарі обмінялися думками щодо шляхів покращення гуманітарної ситуації на Донбасі, у тому числі – через міжлюдські та міжрегіональні контакти.

Сторони підтвердили підтримку ініціативи Австралії, Бельгії, Малайзії, Нідерландів та України щодо створення міжнародного трибуналу для притягнення до відповідальності винних у загибелі авіалайнера МН17 «Малайзійських авіаліній» у липні 2014 р. на Донбасі.

Президент поінформував про хід реформ в Україні, зокрема – боротьбу з корупцією, процес конституційних змін у частині децентралізації та судову реформу.

П. Порошенко привітав завершення Австрією ратифікаційного процесу Угоди про асоціацію між Україною та ЄС та закликав депутатів Європарламенту забезпечити максимальне сприяння якнайшвидшому завершенню ратифікації цього документа всіма державами-членами, а також підтримку в питанні про скасування візового режиму ЄС для громадян України у 2016 р. Президент України запевнив у незмінності позиції України щодо початку функціонування поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною та ЄС з 1 січня 2016 р. (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 24.07*).

Президент України П. Порошенко провів телефонну розмову з віце-президентом США Д. Байденом. Співрозмовники обмінялися думками щодо ситуації на Донбасі.

Глава Української держави поінформував американську сторону про результати переговорів у «Нормандському форматі», а також про підсумки переговорів Тристоронньої контактної групи 21 липня в Мінську, зокрема про досягнення домовленості щодо відведення важкого озброєння калібром менше 100 мм та створення 30-кілометрової демілітаризованої зони на лінії зіткнення під контролем ОБСЄ, що має забезпечити реальне припинення вогню.

П. Порошенко висловив сподівання, що Сполучені Штати сприятимуть виконанню цих домовленостей, що є необхідною передумовою для подальшого просування в напрямі політичного врегулювання та розв'язання нагальних гуманітарних та економічних проблем на Донбасі.

Віце-президент Д. Байден підтримав зусилля Президента України щодо виконання Мінських домовленостей, відзначивши, що Сполучені Штати Америки позитивно оцінюють зусилля України з встановлення миру, досягнення політичного врегулювання та відновлення нормального життя на Донбасі.

Співрозмовники обговорили питання військово-технічного співробітництва між Україною і США, а також перспективи створення міжнародного кримінального трибуналу в справі збитого літака «Малайзійських авіаліній» МН17.

Президент П. Порошенко висловив сподівання на отримання чергового траншу МВФ, поінформувавши про підписання останнього закону, який відкриває можливість для продовження фінансування (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 24.07*).

Президент України П. Порошенко провів телефонну розмову з федеральним канцлером Німеччини А. Меркель, президентом Франції Ф. Олландом та президентом Росії В. Путіним.

Співрозмовники обговорили результати останнього засідання Тристоронньої контактної групи та її чотирьох підгруп, яке відбулося 21 липня в Мінську.

Президент України констатував погіршення безпекової ситуації на Донбасі, зокрема збільшення кількості обстрілів з боку бойовиків.

Учасники розмови наголосили на необхідності забезпечення належного моніторингу і верифікації режиму припинення вогню з боку ОБСЄ та підтримали ініціативу Президента України щодо невідкладного підписання в рамках Тристоронньої контактної групи домовленості щодо відведення танків, гармат калібром до 100 мм і мінометів.

Сторони привітали досягнуті в рамках Тристоронньої контактної групи рішення щодо відновлення зруйнованих об'єктів водної інфраструктури та залізничних шляхів.

Особливу увагу було приділено невідкладному створенню в районі лінії розмежування гуманітарно-логістичних центрів, де українці з окупованих територій зможуть придбати продукти й ліки за прийнятними цінами.

Співрозмовники також обговорили питання майбутніх виборів у деяких районах Донецької та Луганської областей. У цьому контексті П. Порошенко особливо наголосив на неприпустимості проведення запланованих на 18 жовтня і 1 листопада псевдовиборів, які не матимуть юридичних наслідків.

Співрозмовники домовилися прискорити укладення угоди у форматі Україна – Європейський Союз – Росія щодо постачання російського газу до України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 24.07*).

Президент П. Порошенко провів телефонну розмову з Головою Європейської комісії «За демократію через право» (Венеціанська комісія) Д. Букіккіо.

Відбувся конструктивний обмін думками щодо реалізації в Україні конституційної, судової та виборчої реформ.

Голова Венеціанської комісії привітав останнє рішення Верховної Ради про направлення до Конституційного Суду законопроекту про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади.

Президент України підкреслив важливість експертного потенціалу Венеціанської комісії для законодавчого забезпечення процесу реформ в Україні (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 24.07*).

Президент підписав Закон «Про внесення змін до Закону України «Про звернення громадян» щодо електронного звернення та електронної петиції».

Законом запроваджується подання громадянами індивідуальних та колективних звернень в електронній формі з використанням мережі Інтернет, засобів електронного зв'язку. Законом також запроваджується можливість звернення громадян до Президента, Верховної Ради, Кабінету Міністрів України та органів місцевого самоврядування шляхом подання електронної петиції через офіційні веб-сайти відповідно Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, органу місцевого самоврядування або громадського об'єднання, яке здійснює збір підписів на підтримку електронної петиції.

Згідно з Законом, електронна петиція має набрати відповідну кількість голосів на її підтримку. Електронна петиція, адресована Президенту, парламенту або урядові, має набрати на її підтримку не менш як 25 тис. підписів громадян протягом не більше трьох місяців з дня оприлюднення петиції. Вимоги до кількості підписів громадян на підтримку електронної петиції до органу місцевого самоврядування та строку збору підписів визначаються статутом територіальної громади.

У разі, якщо електронна петиція в установлений строк не набрала необхідної кількості голосів на її підтримку, вона розглядається як звернення громадян відповідно до Закону України «Про звернення громадян» (**Офіційне інтернет-представництво Президента України** (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 24.07).

Президент найближчими днями підпише Закон про Національну поліцію. «Поліцейські отримають потужне законне забезпечення, фундамент своєї діяльності щодо продовження реформи», – сказав глава держави в інтерв'ю телеканалу «СТБ».

Однак, зауважив Президент, у Законі є речі, які варто змінити. Їх буде викладено в пропозиціях до парламенту. «Національна поліція має бути деполітизована. Ми маємо захистити поліцейських від будь-якого впливу політичних сил», – наголосив глава держави.

Пояснюючи, що має на увазі під деполітизацією, Президент зазначив, що Кабінет Міністрів, який є політичним органом, має призначати керівника Національної поліції, а ось решту призначень має робити керівник поліції.

При цьому Президент не виключив можливості призначення на посаду керівника поліції іноземця. «Досвід тих іноземців, яких ми залучаємо до проведення реформ, поки що є достатньо позитивним», – наголосив глава держави (**Офіційне інтернет-представництво Президента України** (<http://www.president.gov.ua/news/prezident-pidpishe-zakon-pro-nacionalnu-policiyu-ale-nagolos-35720>). – 2015. – 25.07).

Президент П. Порошенко повідомив, що у вівторок, 28 липня, Генеральний прокурор В. Шокін поінформує суспільство про передачу до суду справ на колишнє керівництво держави на чолі з В. Януковичем.

«Суспільство має це знати. Судді мають бути під громадським наглядом», – наголосив Президент в інтерв'ю телеканалу «СТБ». За словами глави держави, необхідно привернути увагу до розгляду цих справ у судах, щоб суспільство могло спостерігати за їх розвитком.

«Ефективний громадський контроль за діяльністю всіх гілок влади», – проголосив Президент свою принципову позицію.

Глава держави зазначив, що прийнятий Закон про справедливий суд дозволяє припинити ганебну практику непрозорого призначення суддів. «Проводити це лише через конкурс. Ми маємо забезпечити кадрове оновлення судової гілки влади», – наголосив П. Порошенко.

Крім того, зауважив Президент, Вища рада юстиції має прозвітувати, що вже сотні суддів звільнено із своїх посад.

Президент зазначив, що протягом двох тижнів після отримання висновку Венеціанської комісії він внесе на розгляд Верховної Ради проект змін до Конституції в частині судової гілки влади. «Ми маємо, нарешті, забезпечити ефективний принцип комплектації судів, формування суддівського корпусу, збільшення відповідальності і прозорості діяльності судової системи», – сказав Президент і висловив сподівання, що Верховна Рада підтримає ці конституційні зміни.

Глава держави наголосив, що виступив ініціатором конституційних змін щодо децентралізації влади, на часі – конституційні зміни щодо судової реформи, за чим настане черга конституційних змін із збільшення й захисту прав людини. «Це є моя програма, яка неуклінно здійснюється», – зазначив П. Порошенко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua/news/suspilstvo-maye-kontrolyuvati-rozglyad-sprav-u-sudah-osobliv-35719>). – 2015. – 25.07*).

Президент П. Порошенко вважає, що настав час, коли найкращі представники громадянського суспільства, які володіють унікальними здібностями, мають приходити у владу. «Ми багато говорили про те, що громадянське суспільство має контролювати владу. Впевнений у тому, що настав час, коли громадянське суспільство має приходити до влади», – наголосив Президент.

Говорячи в інтерв'ю телеканалу «СТБ» про початок роботи відомого волонтера Г. Туки на посаді голови Луганської обласної державної адміністрації, Президент зазначив: «Георгій Тука – це людина, якою я пишаюся».

Президент повідомив, що щойно обговорив із Г.Тукою його перші кроки. Голова Луганської ОДА поінформував про затримання великого вантажу контрабанди та наркотиків, який, на жаль, охороняли бійці одного з

батальйонів. «Нарешті, ми почали ефективні дії, коли мобільними групами ми перекрили потік контрабанди підакцизних товарів, горілки, тютюну, наркотиків, зброї», – сказав П. Порошенко.

Президент зауважив, що призначення Г. Туки є продовженням його політики із залучення до влади волонтерів, яка розпочалася створенням волонтерського десанту в Міністерстві оборони, який відіграв велику роль у реформуванні Міністерства оборони та фактичному створенні з нуля нової української армії.

Глава держави наголосив, що при формуванні команди Г. Тука матиме тверду підтримку Президента, та повідомив про велику кількість бажаючих працювати в цій новій системі. «Це – нова і правильна кадрова політика, яку я буду розповсюджувати і на інші області», – заявив Президент.

«Губернаторська когорта – Георгій Тука, Геннадій Москаль, Міхеїл Саакашвілі, Олег Синютка, Ігор Райнін, Валентин Резниченко – це люди, якими я пишаюся, які достойно представляють владу в регіонах і які будуть забезпечувати впровадження децентралізації влади по тій конституційній реформі, яка була мною розпочата», – зазначив глава держави.

Президент особливо наголосив на тому, що цих нових очільників областей підтримує громадськість. «Ваша підтримка – і одразу ж можна звернути гори», – сказав Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua/news/prezident-pro-novu-kadrovu-politiku-gromadskist-maye-ne-pros-35718>). – 2015. – 25.07*).

Президент П. Порошенко зустрівся з «волонтерським десантом» Міністерства оборони України. Волонтери представили главі держави свої досягнення в забезпеченні війська, зокрема, у реформуванні речового забезпечення та нової військової форми. Президент наголосив, що реформа речового забезпечення має забезпечити бійців усім необхідним і, передусім, працювати на збереження їх життя.

«Зберегти життя і здоров'я наших захисників – це головне. Кожен борець Збройних сил має бути повністю забезпечений усім необхідним для ведення бою і у побуті на передовій. Я ставлю перед вами не якесь надзавдання – це необхідність. Тут ваш передній край захисту країни», – наголосив Президент.

«Українська армія має відрізнятись. Кожен має побачити, що Україна має абсолютно нову, іншу, боездатну, з високим бойовим духом, патріотичну, професійну армію, одну з найсильніших армій на континенті», – заявив П. Порошенко, відзначивши роль у цьому нової форми.

Президент зауважив, що йому сподобалися ініціативи відійти від досвіду радянської армії. «Нам треба запроваджувати свої нові українські традиції, у тому числі – і нові українські звання. Заміна “молодшого лейтенанта” на “хорунжого” повністю відповідає українським традиціям і структурі військових звань країн НАТО», – сказав Президент.

Також Президент висловився за запровадження звання «бригадного генерала». «Подивіться, які командири бригад у нас зараз воюють на лінії

фронту. Вони стали насправді батьком для солдат, справжнім прикладом героїзму української армії. Думаю, що українські командири бригад давно заслужили перейти від звання “полковника” до звання “бригадного генерала”», – сказав Президент та запропонував підготувати відповідні пропозиції змін до законодавства. За словами глави держави, це також «потужний соціальний ліфт, мотивація, щоб нові командири, які себе проявили не тільки і не стільки в кабінетах, а на полі бою, отримали справжні генеральські звання».

Глава держави високо оцінив роботу «волонтерського десанту» в Міністерстві оборони. «За допомогою волонтерів лише за кілька місяців зроблено те, чого у військовому відомстві не могли за всі попередні роки: впроваджено стандарти НАТО у речовому забезпеченні, а також нові технічні умови для забезпечення Збройних сил України. За короткий термін з Міністерством оборони ви досягли відчутного прогресу», – сказав Президент, звертаючись до волонтерів.

Президент особливо подякував волонтерам за впровадження електронних закупівель та комп’ютерних технологій у роботу міністерства, зокрема комп’ютеризацію медичного забезпечення військових.

«Зараз українське суспільство може побачити, як ефективно використовуються кошти збільшеного військового бюджету, коли країна віддає останнє, щоб забезпечити надійний захист і оборону. Наскільки ретельно це організовано і прозоро демонструється використання коштів. Впевнений у тому, що цей досвід має бути використаний і в інших міністерствах країни», – зазначив глава держави.

Президент висловив упевненість, що нова система забезпечення покладе край корупції у Збройних силах, та підкреслив, що як Головнокомандувач й надалі підтримуватиме заходи, спрямовані на поліпшення забезпечення військовослужбовців.

Під час презентації керівники робочих груп продемонстрували Президенту нові зразки повсякденної, парадно-вихідної форми військовослужбовців, єдиний бойовий комплект польової форми та спорядження, знаки розрізнення. Розробка нової форми тривала чотири місяці, основна частина комплектів виготовлена в Україні, дещо – з іноземних матеріалів. Серед змін – запровадження нових кольорів форми для різних видів військ, нового камуфляжу. При розробці повсякденної, польової форми увага зверталася на забезпечення зручності й мобільності військовослужбовців. У новій формі відмовилися від п’ятикутної зірки і повернулися до чотирикутної, яка використовувалась в Українській галицькій армії. Також запроваджено окремий колір кітеля для спецвійськ.

Крім реформи речового забезпечення і закупівель, главі держави також було презентовано напрацювання реформ у напрямках: продовольчого та харчового забезпечення, програма реформування військової медицини, автоматизації заходів з евакуації поранених і надання допомоги, забезпечення військових житлом.

У заході також взяли участь міністр оборони України генерал-полковник

С. Полторак, начальник Генерального штабу Збройних сил України
В. Муженко, радник Президента України Ю. Бірюков, перший заступник
глави Адміністрації Президента В. Ковальчук (*Офіційне інтернет-
представництво Президента України*
(<http://www.president.gov.ua/news/novij-ukrayinskij-armiyi-potribni-novi-tradiciyi-nova-forma-35721>). – 2015. – 27.07).

Нинішній уряд скоротив зовнішній борг країни на 5 млрд дол. США – із 73 до 68 млрд. Про це повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на засіданні колегії Мінфіну в понеділок, 27 липня.

Він нагадав, що Україна залучила 4,6 млрд дол. США зовнішніх запозичень: «Усі ці гроші пройшли транзитом через державний бюджет. Ми заплатили по боргах, які не ми брали».

Глава уряду зазначив, що уряд не може витратити ці кошти ні на національну безпеку та оборону, ні на соціальні виплати: «Ці кошти ідуть на те, щоби країна вирішила фінансові проблеми і щоби в Україні не повторювався сценарій, який відбувся в Греції. Тобто це фіскальна, бюджетно-фінансова стабілізація».

Економічне зростання, підкреслив він, можна забезпечити за рахунок іншої частини коштів – зокрема, допомоги Світового банку, Європейського інвестиційного банку. Загалом такої допомоги Україна отримала 1 млрд дол. США, 400 млн дол. – програма по енергоефективності.

Водночас глава уряду наголосив, що державні компанії та органи місцевої влади зволікають з використанням цих коштів.

Як доповів заступник міністра фінансів України А. Шевельов, кошти не використовують, зокрема, «Укренерго», «Укргідроенерго», «Енергоатом», «Укравтодор».

А. Яценюк доручив провести відповідні службові розслідування «по всіх міністерствах, які зволікають з використанням коштів і створенням умов для росту української економіки».

Він підкреслив, що необхідне протокольне рішення про дисциплінарну відповідальність за невикористання коштів міжнародних фінансових організацій на інвестиційні проекти: «Країні потрібно, щоб економіка розвивалася. Це ресурс, який іде на конкретні інвестиції, конкретні інфраструктурні проекти. На будівництво, нові робочі місця і зарплати»

(*Урядовий портал*
(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248365191&cat_id=244274130). – 2015. – 27.07).

«Ми пішли на те, щоби максимально вдосконалити процедуру адміністрування ПДВ. І ми ні на один крок не відступимо від прозорості і чіткої системи адміністрування податку на додану вартість», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на засіданні колегії Мінфіну в

понеділок, 27 липня.

Глава уряду звернувся до голови Державної фіскальної служби Р. Насірова після підписання Президентом України закону про особливості адміністрування ПДВ відзвітувати про імплементацію цього закону за результатами місяця: «Хочу поміряти обсяги надходжень податку на додану вартість у минулому році в цей місяць, і обсяги, які ми отримуємо після введення нової системи адміністрування ПДВ».

А. Яценюк нагадав, що в парламенті були конкретні спроби «з чемоданами» поламати схему особливого порядку адміністрування ПДВ: «Не вийшло. Тому що скасування спеціальної процедури адміністрування ПДВ на руку тільки тим, хто займається тіншовим бізнесом, відмиває гроші, сидить на податкових ямах і витягує з бюджету мільярди гривень».

«Це завжди була годувальниця на мільярди гривень для податкової, СБУ, прокуратури, податкової міліції і окремих банків, які покривалися правоохоронною системою. Ось фактично п'ять елементів, які вимивали з бюджету мільярди гривень», – підкреслив він.

А. Яценюк наголосив на необхідності прозорості системи відшкодування ПДВ. Чіткі критерії автоматичного відшкодування, зазначив він, прописані в законі. Проте в іншій частині, так званому «схемному» ПДВ, далі відбувається розкрадання державних коштів: «“Ліва” компанія просто заповнює папірець, який називається податкова декларація по ПДВ, вносить її в систему. І після цього з'ясовується, що бюджет країни винен податковій ямі мільйон чи мільярд. Це не просто розкрадання, це класична схема грабежу державного бюджету».

Він підкреслив, що главі ДФС Р. Насірову та його першому заступнику С. Білану вдалося зупинити незаконне відшкодування ПДВ на суму 17 млрд грн.

Глава уряду також нагадав, що попри небажання певних народних депутатів у парламенті був проголосований урядовий закон про електронну систему адміністрування ПДВ: «Жодного кроку назад у цьому питанні».

Те ж саме, за його словами, стосується акцизного збору: «Того, хто публічно і прозоро сплачує податки, буде влаштовувати електронна система адміністрування акцизного збору. А тому, хто займається контрабандою, відмиванням та підробкою підакцизних товарів, – йому не треба прозорості системи»

(Урядовий портал

(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248364141&cat_id=244274130). – 2015. – 27.07).

Прем'єр-міністр України А. Яценюк доручив розробити зміни до Бюджетного кодексу для встановлення справедливого підходу у фінансуванні дотаційних регіонів. Про це він заявив на засіданні колегії Міністерства фінансів у понеділок, 27 липня.

Він нагадав, що Міністерство фінансів пропонує направити з центрального бюджету дотацію розміром 2 млрд грн 51-му місцевому

бюджету: «Чому обласні ради, маючи додатковий ресурс, не допомагають своїм територіальним громадам? Чому обласні бюджети не передають гроші на дотаційні регіони?»

Глава уряду підкреслив, що необхідно змінити підхід у фінансуванні дотаційних регіонів: «Центральний бюджет дає не 100 %, а 50 % фінансування на дотаційні регіони, і обласний бюджет теж дає 50 %. І так справедливо будемо вирівнювати проблеми в дотаційних регіонах».

А. Яценюк звернувся до Міністерства фінансів провести консультації з бюджетним комітетом Верховної Ради України та на вересень підготувати відповідні зміни до Бюджетного кодексу (*Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248364040&cat_id=244274130)*). – 2015. – 27.07).

27 липня відбулося підписання Меморандуму про співпрацю та обмін інформацією між Міністерством юстиції, Національним антикорупційним бюро та Міністерством внутрішніх справ з метою консолідації зусиль у частині попередження, виявлення, припинення, розслідування та розкриття корупційних правопорушень.

Меморандум підписали міністр юстиції П. Петренко, директор Національного антикорупційного бюро А. Ситник та міністр внутрішніх справ А. Аваков.

Як зазначив присутній на заході голова представництва Європейського Союзу в Україні, посол Я. Томбінський, мета цього Меморандуму – об'єднати різні інституції та надати доступ до важливої інформації для протидії таким негативним явищам як корупція.

У свою чергу міністр юстиції П. Петренко зазначив, що новостворені органи, такі як Національне антикорупційне бюро, Національна поліція повинні мати повний доступ до всієї необхідної інформації, адже нині фактично пошук інформації, наприклад, про чиновника, який порушив закон, відбувається в Інтернеті.

Міністр внутрішніх справ А. Аваков підкреслив, що підписанням Меморандуму формалізується співробітництво трьох відомств: двох міністерств і Національного антикорупційного бюро.

Директор Національного антикорупційного бюро А. Ситник подякував Міністерству юстиції за доступ до баз даних. «Я як слідчий можу сказати, що раніше на збір тієї інформації, яка міститься в цих реєстрах, слідчий витрачав місяць, а можливо, і більше часу. Зараз завдяки тому, що буде отримано прямий доступ до баз даних не тільки Міністерства юстиції, цей проміжок часу буде займати 5 хвилин. Ефективність проведення досудового слідства буде значно підвищуватись і відповідно буде досягнуто тих результатів, які чекає суспільство від новостворених антикорупційних органів», – підкреслив А. Ситник (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*). – 2015. – 27.07).

Міністр аграрної політики та продовольства України О. Павленко взяв участь у пленарному засіданні 23-ї Міжурядової українсько-білоруської спільної комісії з питань торговельно-економічного співробітництва. За результатами засідання був підписаний Протокол, окрема частина якого стосується співпраці між країнами у сфері агропромислового комплексу. Сторони відмітили розвиток співробітництва в аграрному секторі та домовилися нарощувати експортно-імпортний потенціал у торгівлі продукцією АПК.

О. Павленко зазначив, що наразі білоруські партнери хочуть постачати до України вантажівки, трактори, іншу техніку сільськогосподарського призначення. Пропозиція України полягає в тому, щоб частина обсягу збиралася та виготовлялася тут.

Білоруська сторона наголосила на прогресі у вирішенні ряду питань щодо проведення інспекцій підприємств Республіки Білорусь, що випускають м'ясомолочну продукцію, спеціалістами Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України та висловили сподівання на подальшу конструктивну співпрацю в цьому напрямі.

За результатами засідання комісія ухвалила рішення поглиблювати взаємовигідний товарообіг між країнами у сфері АПК; сприяти збереженню взаємних постачань продукції харчової та переробної галузей; продовжувати співпрацю між ветеринарними та фітосанітарними службами обох держав з метою сприяння збільшення взаємної присутності на ринках Республіки Білорусь та України сільськогосподарської та харчової продукції, а також зняття бар'єрів у взаємній торгівлі; розширювати співпрацю в науково-дослідній сфері шляхом реалізації спільних проектів з рослинництва, тваринництва, механізації сільськогосподарських процесів та ветеринарії.

Міністр О. Павленко відзначив важливість співпраці з Республікою Білорусь для аграрного сектору України (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 27.07*).

Відбулася зустріч голови Антимонопольного комітету України Ю. Терентьєва, першого заступника голови комітету М. Ніжнік і державних уповноважених комітету А. Артеменко, А. Вовка та С. Панаїотіді з керівником групи Європейської комісії з підтримки України П. Балашем та експертами програми TAIEХ.

Під час засідання учасники обговорили основні засади функціонування, пріоритети діяльності Антимонопольного комітету України, а також висловили своє бачення реформ та подальшого вдосконалення діяльності комітету, зокрема, у сфері захисту конкуренції та впровадженні ефективної та прозорої системи державної допомоги суб'єктам господарювання.

Ю. Терентьєв поінформував, що в комітеті вже розпочато роботу щодо виконання зобов'язань, передбачених Угодою про асоціацію між Україною та ЄС, зокрема, започатковано публікацію рішень, прийнятих на засіданнях

комітету, та винесено на громадське обговорення проект рекомендаційних роз'яснень щодо порядку перерахунку штрафів за порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

П. Балаш зазначив, що для України необхідним кроком є планування та впровадження реформ для активізації економічного зростання й підвищення інвестиційної привабливості. Зважаючи на це, особлива увага приділяється підвищенню ефективності діяльності Антимонопольного комітету України та розвитку конкуренції. Він також висловив сподівання, що результати діяльності Місії сприятимуть реформуванню системи захисту економічної конкуренції та виконанню зобов'язань, передбачених Угодою про асоціацію між Україною та ЄС (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 27.07*).

24 липня у Львові в Академії сухопутних військ Збройних сил України міністр оборони України генерал-полковник С. Полторак, віце-прем'єр-міністр – міністр національної оборони Республіки Польща Т. Семоняк та міністр охорони краю Литовської Республіки Ю. Олекас провели тресторонню зустріч, під час якої обговорили практичні питання діяльності багатонаціональної бригади «Литполукбриг» та підписали відповідну Технічну угоду.

Метою створення багатонаціональної військової частини є підвищення рівня взаємної довіри та співпраці між країнами, а також покращення безпекової ситуації у регіоні. Крім того, служба в багатонаціональній бригаді дасть змогу українським військовослужбовцям опанувати передові стандарти підготовки військ та досягти їх оперативної взаємосумісності.

Віце-прем'єр-міністр – міністр національної оборони Республіки Польща Т. Семоняк відзначив значні успіхи українського оборонного відомства в роботі щодо реформування Збройних сил України.

«Одним з важливих позитивних моментів спільного проходження військової служби для нас стане вивчення досвіду українських військовослужбовців, набутого під час бойових дій. Таким чином ми досягнемо кращого взаєморозуміння не лише між військами, а й нашими суспільствами», – наголосив міністр охорони краю Литовської Республіки Ю. Олекас.

На сьогодні військовослужбовці Збройних сил України активно залучаються до спільних заходів з підготовки штабів, тренувань, навчань для підвищення рівня оперативних спроможностей підрозділів. Досвід військовослужбовців спільної литовсько-польсько-української бригади дасть можливість запровадити сучасні стандарти з планування, забезпечення та застосування військ у загальну систему підготовки Збройних сил України (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 27.07*).

ПОЛІТИКА

Президент України П. Порошенко жорстко розкритикував ситуацію на 205-му виборчому окрузі в Чернігові, повідомляє Gazeta.ua (http://gazeta.ua/articles/politics/_poroshenko-vibori-v-205-viborchomu-okruzi-ce-ganba-dlya-krayini/639043).

«Я вважаю, що це ганьба, адже в першу чергу, чого досягла Україна – в очах світу були чесно проведені президентські вибори, були блискуче і чесно проведені парламентські вибори 2014 року, на відміну від виборів 2012 року. Ці вибори нас відкидають в 2012», – заявив він.

Президент також підкреслив, що потрібно зробити висновки з цієї ситуації і на найближчих виборах, на місцевих виборах, не допустити того, що відбувалося на 205-му окрузі. «Неприпустимо, щоб знову українців купували за гречку», – сказав П. Порошенко.

Він також пообіцяв внести до парламенту законопроект про посилення відповідальності за підкуп виборців. Цей законопроект, за його словами, посилить відповідальність «за гречку» і за «бездіяльність правоохоронних органів» (*Gazeta.ua (<http://gazeta.ua>). – 2015. – 25.07*).

За даними паралельного підрахунку голосів виборців, проведеного Громадянською мережею «Опора» на виборчих дільницях 205-го округу на підставі первинних протоколів ДВК про підрахунок голосів виборців, кандидат від політичної партії «Блок Петра Порошенка «Солідарність» С. Березенко отримав 33,59 % голосів виборців, які взяли участь у голосуванні.

Згідно з повідомленням, друге місце зайняв кандидат-висуванець від партії «Українське об'єднання патріотів» (УКРОП) Г. Корбан із 13,81 % голосів виборців.

На третій позиції, за результатами паралельного підрахунку голосів, опинився кандидат-самовисуванець В. Зуб, якого підтримувало Об'єднання «Самопоміч». Він набрав 7,73 %.

І. Андрійченко (Демократичний альянс) здобув підтримку 7,48 % голосів виборців. Натомість самовисуванець М. Зверев отримав 7,15 % голосів виборців. За кандидата А. Міщенка, висунутого ВО «Свобода», проголосувало 6,53 % виборців (*УНН (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 27.07*).

На виборах в Чернігове решалось, що сильніше – власть или деньги. Такое мнение «Аналитической службе новостей» высказал директор Социологической службы «Украинский барометр» В. Небоженко.

«Это был исторический конфликт, очень важный дня Украины: власть или деньги. Первая оказалась сильнее. Но там не выиграл ни Березенко, ни

Корбан. Там проиграла Украина. Ведь не власть или деньги должны решать все, а демократическое волеизъявление», – заявил он.

В. Небоженко уверен, что люди, увидев такой ожесточенный конфликт между Президентом П. Порошенко и миллиардером И. Коломойским, «постарались не быть арбитром, а отошли в сторону».

«Это будет общая тенденция. Будет падать явка на выборах. **Люди поняли, что выборы не являются способом влияния на политику.** Это очень опасная тенденция. Выборы перестают быть средством обновления Украины. И можно себе представить, что начнется в октябре, когда столкнутся интересы на мэрских выборах. Все города-миллионники – это будет ремейк Чернигова, возможно, с теми же персонажами, командами», – добавил эксперт.

Он также уверен, что за проходом С. Березенко в ВР последуют кадровые ротации во власти. «Он – копия Гройсмана, которого будут продвигать на важную должность», – сказал эксперт.

«В этой ситуации проигравший должен будет понести наказание. Скорее всего, будет открыто много уголовных дел, вскрыто разных нехороших обстоятельств, развернется медиакампания по дискредитации структур Коломойского», – считает В. Небоженко (*АСН (<http://asn.in.ua>). – 2015. – 27.07*).

Низкая явка избирателей на округе № 205 продемонстрировала отношение людей к грязным политическим играм кандидатов в депутаты. Такую точку зрения высказал руководитель Центра «Третий сектор» А. Золотарев.

«Низкая явка на выборах в Чернигове говорит о том, что избирателя достал моральный террор, вакханалия с подкупом и провокации штабов кандидатов в депутаты. Поэтому черниговчане проголосовали “ногами”, то есть просто не пришли на выборы. Людей перекормили политическими технологиями, гречкой, и организм избирателя не выдержал такого напора», – подчеркнул А. Золотарев.

Кроме того, политолог отметил, что на выборах в Чернигове, прежде всего, проиграли сами избиратели. «Они избрали депутата, у которого будут стоять совершенно другие задачи, нежели какие-то идеи, государственные программы и просто забота о благополучии жителей региона», – резюмировал эксперт (*Newsline (<http://www.newsline.com.ua>). – 2015. – 27.07*).

Кандидат в народные депутаты от партии «Украинское объединение патриотов» (УКРОП) Г. Корбан не признает своего поражения на выборах в 205-м округе в Чернигове, но оспаривать результаты голосования в судах не будет. Об этом сообщает пресс-служба объединения.

Он отметил, что победа С. Березенко стала возможной благодаря хорошо налаженной сети по скупке голосов, которую команде Г. Корбана не везде удалось поломать. Так, по его словам, на тех участках, где сеть удалось разрушить, Г. Корбан побеждает или разрыв между ним и С. Березенко небольшой, а там, где этого не удалось сделать, С. Березенко набрал в четыре раза больше.

Кроме того, Г. Корбан отметил, что он сознательно попросил организовать предоставление социальной помощи жителям Чернигова, чтобы «сорвать маски с власти» и подчеркнуть, что новая власть использует те же манипулятивные технологии для фальсификации выборов, как и власть В. Януковича.

«Мы не имели иллюзий относительно победы на этих выборах. У нас была другая цель. Вся Украина стала свидетелем полного политического дефолта власти. Я считаю, что в Чернигове она потерпела поражение. БПП, получив этот один мандат, потеряет 10 коалициантов», – считает Г. Корбан (*Четвертая власть* (<http://vlada.io>). – 2015. – 27.07).

«Украинское объединение патриотов» (УКРОП) будет участвовать в местных выборах по всей стране. Об этом заявил председатель политсовета УКРОПа Г. Корбан, сообщает пресс-служба объединения.

«На местных выборах УКРОП пойдет по всей стране», – заявил Г. Корбан, отметив, что будет разработана конкретная программа действий партии.

«Сегодня есть только одна партия, которая может с украинских позиций противостоять этой лживой власти Порошенко, не входя в “кулуарщину” и скрытые договоренности», – сказал Г. Корбан (*Четвертая власть* (<http://vlada.io>). – 2015. – 27.07).

Словенія виступає за збереження територіальної цілісності України. З такою заявою виступив голова уряду Словенії М. Церар під час прес-конференції з прем'єр-міністром Росії Д. Медведевим.

Д. Медведев у свою чергу зазначив, що Росія також підтримує територіальну цілісність України, але «з урахуванням рішень по Криму», які були прийняті у 2014 р.

Також М. Церар і Д. Медведев погодилися з тим, що для врегулювання ситуації на Донбасі необхідно дотримуватися Мінських домовленостей (*УНН* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 27.07).

Следующий этап наступления со стороны России на территории Украины следует ожидать уже в августе, традиционно Россия начинает или активизирует свою агрессию в этом месяце. Такое предположение высказал исполнительный директор Института Маккейна по

мижнародному лідерству К. Волкер, передає «Апостроф» со ссилкою на «Голос Америки».

«Россия напала на Грузию в августе 2008 года, летом прошлого года мы видели наступление России на Украину. Не знаю, будут ли они это же делать в этом году, но готовиться следует», – сказал эксперт.

По его словам, Россия может попробовать пробить коридор из Восточной Украины в оккупированный Крым под Мариуполем. «Они могут попробовать захватить Мариуполь или обойти его, изолировав город. Мы можем увидеть попытку захватить Одессу или территорию на север от Одессы, где живет большинство пророссийски настроенных людей. Удар может быть проведен из Приднестровья. Существует много вариантов, в том числе и новая попытка взять Харьков», – заявил К. Волкер.

Он также считает, что Минские соглашения легализовали вторжение России в Украину и оккупацию части украинской территории.

«Основная стратегия России – вернуть контроль на территориях постсоветского пространства, где говорят на русском языке, чтобы Россия доминировала на территории бывшего СССР. Москва хочет вернуть свое могущество и хочет, чтобы с ней считались», – отметил американский эксперт (*From-ua.com*(<http://www.from-ua.com>). – 2015. – 27.07).

Політолог А. Золотарьов не виключає, що «Опозиційний блок» може повернутися у формат нової коаліції. На його думку, нині в розпаді коаліції ніхто не зацікавлений, проте восени її формат може змінитися (<http://politic.kiev.ua/politika/10726opoziciinii-blok-mozhe-uviti-v-koaliciyu.html>).

«Восени буде принципово інша ситуація. Тоді стане зрозуміло, буде чи не буде дефолт у країні, наскільки це відіб'ється на економіці, соціальній сфері і як будуть підраховувати підсумки виборів, наскільки вони будуть конфліктними. Ось цей підсумковий результат може виявитися таким, що з коаліції піде не лише Ляшко», – наголосив експерт. Він прогнозує, що формат коаліції може змінитися в жовтні – листопаді цього року.

«Зараз в коаліції діє внутрішня опозиція – це “Самопоміч”, “Батьківщина” і “Радикальна партія”. І вже очевидно, що побігли тріщини. А далі питання часу. Думаю, що розпад коаліції може відбутися у жовтні – листопаді. Це станеться швидко і з великим резонансом», – зауважив А. Золотарьов. Він не виключив, що до нової коаліції увійде «Опозиційний блок». «В українській політиці можливо все. Тому склад коаліції може бути компенсований за рахунок “Відродження”, “Волі народу”, міжфракційних та “Опоблоку”», – сказав експерт (*Politic.Kiev.Ua* (<http://politic.kiev.ua>). – 2015. – 24.07).

Політолог Є. Магда і журналіст Б. Буткевич переконані, що Російська Федерація намагається використати закарпатських русинів і створити сепаратистський рух. Про це вони розповіли в рамках програми «Особливий погляд», яка вийшла в ефір телеканалу ZIK 26 липня.

Зокрема, Є. Магда зазначив: «Російська Федерація намагається використати русинський рух для протиставлення ідеї цілої, єдиної України. Тобто вкидається ідея русинської невизнаної нації та невизнаних прав русинів. Росія вміло використовує подібні механізми».

У свою чергу журналіст Б. Буткевич наголосив, що Росія з цією метою використовує храми УПЦ Московського патріархату. «Найбільша проблема на Закарпатті – це не русини, а взагалі Українська Церква Московського патріархату. Оце найбільша небезпека. І я не втомлююсь про це казати: тут питання не релігійного життя, це, фактично, узаконена діюча п'ята колона», – відзначив він (*ZIK (www.zik.ua)*). – 2015. – 27.07).

Якщо Україна хоче утримати Маріуполь, їй слід утримувати Широкине. Тим більше, що українські війська мають право залишатися в Широкине, навіть якщо спиратися на Мінські угоди. Таку думку висловив народний депутат від партії «Народний фронт» А. Білецький (<http://politic.kiev.ua/politika-regions-suspilstvo/10744bileckii-yakszo-virishilozdati-mariupol-to-ne-treba-prolivati-krov.html>).

На його думку, утримати Маріуполь можна, лише утримуючи Широкине. Якщо ж Маріуполь уже вирішено здати Росії, то не треба проливати кров українців, краще просто відійти в Запорізьку область, зазначив нардеп.

Україні не варто піддаватися умовам Росії, оскільки поступившись півметра Широкине, українці віддають півмільйонне місто, резюмував А. Білецький (*Politic.Kiev.Ua (http://politic.kiev.ua)*). – 2015. – 27.07).

ЄС вводить політичні заборонювальні заходи для України, побоюючись бандитизму, тероризму і контрабанди. І це провина нинішньої влади, яка перетворила Україну на гарячу точку на карті світу. Таку думку висловив у своєму блозі лідер «Українського вибору» В. Медведчук.

Природно, що події в Мукачевому не могли не викликати у світової спільноти серйозних і цілком обґрунтованих побоювань. Держдеп США висловив сподівання, що «всі українці незалежно від їх належності до тієї чи іншої організації будуть поважати закон», – зазначив В. Медведчук.

Політик нагадав, що заяви представників Євросоюзу виявилися ще більш жорсткими. «Тільки держава і державні органи уповноважені мати виняткове право на забезпечення громадського порядку і використання зброї. ЄС очікує, що інцидент буде ретельно розслідуватися владою і виконавці

протиправних дій будуть притягнуті до відповідальності», – навів В. Медведчук слова голови представництва Євросоюзу в Україні Я. Томбінського. Він зауважив, що, на думку віце-президента Європейського парламенту Р. Чарнецького, ситуація в Мукачеві «завдає великої шкоди іміджу України».

«У демократичній правовій державі у кожного має бути можливість вільно висловлювати і відстоювати свої політичні переконання. Але в рамках чинного законодавства, а не з використанням кримінальних структур», – навів політик слова представника німецького МЗС М. Шефера.

За його словами, цей факт влада вже визнала. «Практично в кожній області України функціонують незаконні збройні формування, з колосальною кількістю зброї і з мінімальними гальмами до його застосування», – навів політик слова глави президентської фракції у парламенті. А це, на думку В. Медведчука, означає, що трагедія, подібна до тієї, що сталася в Мукачевому, може повторитися в будь-який час і в будь-якому регіоні України (*УНН (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 27.07*).

ЕКОНОМІКА

Національний банк України хоче знизити граничну суму розрахунків готівкою для фізичних осіб зі 150 тис. грн до 50 тис. грн. Про це йдеться в проекті постанови правління НБУ «Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 06 червня 2013 року № 210», оприлюдненій на сайті НБУ, передає УНН.

Раніше голова Національного банку України В. Гонтарева зауважила, що існує необхідність активізувати зусилля банківської спільноти в цьому напрямі, провести консультації серед банкірів та визначити оптимальну граничну межу готівкових розрахунків відповідно до європейського досвіду.

Як повідомляв УНН, обмеження в 150 тис. грн на граничний розмір розрахунків готівкою по операціях з фізособами НБУ запровадив своєю постановою від 6 червня 2013 р., яка набрала чинності з 1 вересня минулого року.

Граничний розмір готівкових розрахунків підприємств між собою цією ж постановою було встановлено на рівні 10 тис. грн на день.

Влітку 2014 р. НБУ запропонував знизити граничний обсяг розрахунків готівкою в угодах за участю фізосіб до 100 тис. грн (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 24.07*).

Банкам заборонили по-новому продлевать депозиты до 6 июня.

Украинские банки не имеют права автоматически продлевать на новый срок депозиты, открытые до 6 июня, без права досрочной выдачи средств. Об этом говорится в письме Нацбанка № 18-01012/51669.

6 июня вступили в силу изменения в ст. 1060 Гражданского кодекса, которыми гражданам запрещается требовать возврат банковских депозитов раньше сроков, указанных в договорах, если это право отдельно не прописано в соглашении. Эта дата стала поворотной. Поскольку после нее появилось два вида срочных депозитов: с правом досрочного снятия – гибкие вклады, без права досрочного снятия – безотзывные вклады.

В то же время открытым остался один вопрос: на каких условиях продлевать вклады, за которыми люди не пришли после 6 июня? Это вопрос автоматической пролонгации, поскольку продление проводится финучреждением без присутствия человека, который по тем или иным причинам, не является за своими деньгами. «Автоматическая лонгация депозита – распространенное, но не массовое явление. Если взять за 100 % все вклады, то она предусматривается где-то в 10–15 % депозитных договорах, в остальных случаях, после окончания срока вложения средства перечисляются на счет до востребования или на карточный счет», – уточнил советник председателя правления Евробанка В. Невмержицкий.

Так вот Нацбанк постановил: если в договоре с вкладчиком предусмотрено право банка об автоматическом продлении депозита на новый срок (если вклад размещен на три месяца, то на новые три месяца), и этот договор был заключен до 6 июня, то банк должен его продлить на старых условиях. То есть с правом человека досрочно забрать свои деньги, как только он явится в финучреждение. На новых условиях – без права на досрочное расторжение – соглашение с банком может заключаться только в присутствии двух сторон. Вкладчика и менеджера банка.

«Иными словами человек должен изучить новое соглашение и согласится с новыми условиями, продиктованными измененным Гражданским кодексом. За его спиной и задним числом банк ничего не имеет права делать: поскольку договор открывался еще до всех законодательных новаций. Ведь некоторые финучреждения сейчас пытаются просто прикрываться новыми законами: не хотят платить по депозитам и ссылаются на измененный ГК. Нацбанк же четко дал понять, что они не имеют на это права», – резюмировал старший партнер адвокатской компании «Кравец и Партнеры» Р. Кравец (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2015. – 27.07).

Українські сільгоспвиробники намолотили на сьогодні ранніх зернових та зернобобових культур 23,7 млн т при середній урожайності 33,6 ц/га. Про це повідомили УНН у прес-службі Міністерства аграрної політики та продовольства.

За повідомленням відомства, зокрема, пшениці намолочено 16,9 млн т, ячменю 6,3 млн т. Також сільгоспвиробники намолотили 351 тис. т гороху.

Крім того, ріпак обмолочено на площі 556 тис. га (81 % прогнозу), (у 2014 р. – 23,4 ц/га), намолочено 1,4 млн т насіння.

Нагадаємо, за попередніми прогнозами Мінагрополітики, у цьому році Україна може зібрати близько 60 млн т зернових культур та експортувати в

новому 2015/2016 маркетинговому році до 37 млн т зернових.

За даними Держстатистики, сільгоспвиробники України минулого року зібрали 63,8 млн т зернових та зернобобових культур після доробки, що на 2,4 % більше порівняно до 2013 р. Нагадаємо, у Мінагрополітики оцінили експорт зерна у 2014/2015 маркетинговому році на рівні 34,6 млн т (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 27.07*).

Зерноторгові компанії України з початку 2015/2016 маркетингового року експортували 1,87 млн т зерна. Про це повідомили УНН у прес-службі Мінагрополітики.

За повідомленням міністерства, зокрема, відвантажено пшениці 492 тис. т, кукурудзи 831 тис. т, ячменю – 548 тис. т та інших зернових 2 тис. т (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 27.07*).

«Укртрансгаз» у першому півріччі збільшив свій прибуток на 45,6 %.

У січні – червні 2015 р. чистий дохід «Укртрансгазу» збільшився на 45,6 % – до 11,015 млрд грн, порівняно з аналогічним періодом минулого року. Про це йдеться у фінансовому звіті компанії, передає УНН.

Валовий прибуток компанії за січень – червень 2015 р. збільшився до 6,1 млрд грн.

Додамо, що 100 % акцій компанії «Укртрансгаз» перебувають у власності НАК «Нафтогаз України».

Як повідомлялося раніше, «Укртрансгаз» у 2014 р. скоротив чистий збиток на 38 % – 777,024 млн грн, у порівнянні з 2013 р. (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 27.07*).

Іспанці будуватимуть на Кіровоградщині сонячні електростанції.

Іспанська компанія GRUPO EIGRA планує інвестувати в розвиток альтернативної енергетики на території Кіровоградської області. Про це УНН повідомляє з посиланням на прес-службу Кіровоградської ОДА.

За словами голови облдержадміністрації С. Кузьменка, який зустрівся з представниками компанії GRUPO EIGRA, Кіровоградщина дуже цікавиться сонячною енергетикою та переробкою побутових відходів

Очільник області зауважив, що пропозиції надати земельні ділянки під побудову сонячних електростанцій надійшли із шести районів області – Гайворонського, Знам'янського, Новгородківського, Новоархангельського, Петрівського та Світловодського, керівники яких запрошені на зустріч. Також С. Кузьменко нагадав, що на Кіровоградщині в Новоукраїнському районі вже працює сучасна сонячна електростанція.

Окрім співпраці у сфері виробництва електроенергії шляхом побудови сонячних електростанцій, учасники зустрічі оговорили і можливість реалізації спільних проектів з переробки твердих побутових відходів.

Обговоривши перспективні напрями співпраці, сторони підписали меморандум про наміри *(Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua). – 2015. – 25.07).*

Уровень теневой экономики в Украине превышает официальные данные Министерства экономического развития и торговли, согласно которому теневая экономика в стране составляет 42 %. Об этом сообщила заместитель министра финансов Е. Макеева в ходе заседания коллегии в ведомстве, пишет УНИАН.

Перечисляя основные проблемы, не позволяющие полноценно наполнять казну за счет поступлений от налогов и сборов, Е. Макеева отметила высокий уровень теневой экономики.

«Очень высокий уровень теневой экономики. Если мы говорим об официальных данных, то, по оценкам Минэкономразвития, теневая экономика составляет 42 %. Но индустрии по своим оценкам говорили о том, что эти показатели значительно выше. К примеру, в ритейле теневая экономика составляет 60 %. 40 % составляет теневая экономика фармацевтической отрасли, 67 % – в легкой промышленности», – сказала она.

По словам Е. Макеевой, для решения этой проблемы приоритетом должно стать создание налоговых стимулов для постепенного вывода бизнеса из тени, включая равномерное и справедливое распределение налоговой нагрузки, совершенствование системы упрощенного налогообложения и улучшение администрирования налогов *(Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2015. – 27.07).*

Предприятие «Укравтодора» нанесло 1,5 млн грн убытков госбюджету. СБУ совместно с милицией разоблачили факт нанесения миллионных убытков государственному бюджету должностными лицами одного из госпредприятий в ведении «Укравтодора» на Черниговщине.

Сообщается, что руководство ГП безосновательно вносило в акты выполненных работ стоимость эксплуатации машин и механизмов, которые фактически не использовались. Кроме того, искусственно увеличивалась стоимость работ по обслуживанию дорог и обочин за счет необоснованного завышения коэффициента трудозатрат.

Как известно, 8 июля Кабинет Министров ликвидировал Государственную акционерную компанию «Автомобильные дороги Украины» в рамках реформирования отрасли *(Finance.ua (http://news.finance.ua). – 2015. – 27.07).*

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Дефолт отменяется: Украина выплатила 120 млн по еврообондам.

24 июля, как известно, истекал крайний срок погашения Украиной купона по еврооблигациям, иначе в стране мог быть зафиксирован технический дефолт.

Замминистра финансов Украины А. Шевалев утверждает, что правительство успело рассчитаться с внешними кредиторами и осуществила выплату купона по еврооблигациям в 120 млн дол. Об этом он сообщил российскому агентству ТАСС.

17 июля 2012 г. Украина продала еврооблигации на 2 млрд дол. Доходность бумаг составила 9,25 % годовых, срок обращения – пять лет (до 24 июля 2017 г.). В сентябре 2012 р. Украина доразместила данные бумаги еще на 600 млн дол.

До конца 2015 г. Украина должна сделать еще четыре платежа:

23 августа – выплата по еще одному купону 60 млн дол.,

23 сентября – погашение еврооблигаций на 500 млн дол.,

13 октября – погашение еврооблигаций на 600 млн дол.,

20 декабря – погашение российского кредита на 3 млрд дол.

Министерство финансов вот уже несколько месяцев договаривается с внешними кредиторами о реструктуризации и списании части долга Украины. Н. Ярьсько неоднократно предупреждала держателей облигаций страны о намерении ввести мораторий на обслуживание долгов, если те не пойдут навстречу. 16 июля Н. Ярьсько заявила, что украинской стороне удалось достигнуть прогресса в переговорах.

По мнению аналитиков, факт того, что Украина 24 июля выплатила деньги, может означать настроенность Киева на достижение соглашения с кредиторами. Но одновременно это может ослабить один из главных рычагов Киева в переговорах с кредиторами – угрозу применить мораторий, пишет УНИАН.

Реструктуризация является частью программы международной помощи Украины. Международный валютный фонд надеется, что Украине удастся достичь соглашения с кредиторами о реструктуризации внешнего долга до 31 июля (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2015. – 24.07*).

Moody's: возможность введения Украиной долгового моратория сохраняется. Аналитики считают, что реальная угроза введения моратория наступит в сентябре.

Выплата Украиной процентного дохода по еврооблигациям с погашением в июле 2017 г. не устраняет риск введения страной моратория на последующие внешние выплаты. Об этом сообщается в обзоре международного рейтингового агентства Moody's Investors Service, пишет

Интерфакс-Украина.

Аналитики Moody's, в частности, считают, что указанная выплата была осуществлена во избежание срыва переговорного процесса с частными кредиторами, который до настоящего времени имел определенный прогресс.

По этой же причине правительство Украины, скорее всего, 23 августа выплатит 60 млн дол. процентного дохода по еврооблигациям на 1,5 млрд дол. с погашением в 2021 г.

Вместе с тем реальная угроза введения моратория наступит в сентябре, когда МВФ и другие международные кредиторы Украины потребуют от ее правительства конкретного соглашения с частными кредиторами.

«Мы ожидаем, что Украина воздержится от погашения 23 сентября еврооблигаций на 500 млн долларов, эмитированных в 2010 году, если правительству Украины до завершения очередного квартального пересмотра программы сотрудничества с МВФ не удастся достичь соглашения с частными кредиторами», – сообщается в документе (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>)). – 2015. – 27.07).

Украина подписала договора о кредитах на 800 млн дол.

Украина подписала со Всемирным банком и Японией договора о предоставлении кредита на 500 млн и 300 млн дол. соответственно, сообщил министр экономического развития и торговли Украины А. Абромавичус в микроблоге Twitter.

«Спустя год, наконец подписали кредит на USD 500m со Всемирным Банком + USD 300m от Японии. Для бюджетных нужд», – написал министр. Он также выразил благодарность Всемирному банку, японскому правительству, а также министру финансов Украины Н. Ярьсько и ее команде, Верховной Раде и Кабинету Министров (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>)). – 2015. – 25.07).

Министерство финансов намерено привлечь заимствования на 3 млрд дол. до конца года. Об этом сообщил замминистра финансов А. Шевалев.

«В цифрах это более 3 миллиардов долларов США, которые мы будем привлекать до конца этого года», – сказал он.

По словам замминистра, с начала этого года Украина уже получила в общий фонд госбюджета заимствования на 4,5 млрд дол.

Присутствующая на заседании коллегии министр финансов Н. Ярьсько сообщила, что практически все эти средства были направлены на погашение прежних долгов. «Большинство этих средств пошли на уплату внешних долгов», – сказала она.

Также в министерстве подчеркнули, что объем государственного и гарантированного государством долга Украины снижается. «Сейчас имеем 68 миллиардов долларов, а имели год назад – 73 миллиарда», – сообщила

директор Департамента долговой и международной финансовой политики Минфина Г. Пахачук (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>)). – 2015. – 27.07).

В I квартале 2015 г. количество экономически активного населения Украины сократилось на 15,4 % – до 18 млн человек, по сравнению с аналогичным периодом 2014 г. Об этом сообщает Государственная служба статистики.

Отмечается также, что в I квартале 2015 г. количество экономически активного населения трудоспособного возраста составляло 17,35 млн человек, что на 14,3 % меньше, чем в I квартале 2014 г. По данным Госстатистики, в I квартале 2015 г. уровень экономической активности населения в возрасте 15–70 лет составил 62 %, что на 1,3 % меньше, чем в аналогичный период прошлого года.

Уровень безработицы населения трудоспособного возраста по классификации Международной организации труда в I квартале 2015 г. составил 9,6 %, что на 0,8 % меньше, чем в аналогичный период прошлого года.

По итогам I квартала 2013 г. количество экономически активного населения Украины составляло 21,84 млн человек (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>)). – 2015. – 27.07).

Задолженность по выплате зарплаты в Украине по состоянию на 1 июля 2015 г. составила 1,915 млрд грн, сообщает Государственная служба статистики.

Отмечается, что задолженность по выплате зарплаты в июне возросла на 5,8 % по сравнению с предыдущим месяцем.

Наибольшая задолженность сформировалась в Луганской области – 451,41 млн грн, Донецкой – 422,59 млн грн, а также в Харьковской области – 162,399 млн грн и Киевской – 128,48 млн грн.

В то же время, по данным Госстата, наименьшая задолженность зафиксирована в Хмельницкой – 8,4 млн грн, Ивано-Франковской – 6,3 млн грн, Закарпатской – 4,4 млн грн, Черновицкой областях – 3,6 млн грн.

Задолженность экономически активных предприятий составила 1,436 млрд грн (75 % от всей задолженности), предприятий-банкротов – 446,529 млн грн (23,3 %), экономически неактивных предприятий – 33,311 млн грн (1,7 %) (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>)). – 2015. – 24.07).

Первое полугодие: Ощадбанк закончил с убытком 2,8 млрд грн.

Государственный Ощадбанк представил отчет о финансовых результатах своей деятельности за II квартал 2015 г. Согласно документу, убыток

госбанка во II квартале составил 2,9 млрд грн, что учитывая прибыль за I квартал в размере 86,815 млн грн, в сумме в первом полугодии дало убыток в 2,814 млрд грн.

Активы банка в первом полугодии достигли уровня в 148,148 млрд грн, кредитный портфель – 70,433 млрд грн, собственный капитал – 19,075 млрд грн.

Объем привлеченных банком средств физлиц в первом полугодии составил 41,139 млрд грн, юрлиц – 28,394 млрд грн (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 24.07).

Фонд гарантирования вкладов выявил массовые нарушения в банках в период перед признанием их неплатежеспособными на общую сумму претензий 112 млрд грн. Об этом пишет ZN.UA.

«Именно такая сумма ущерба, по подсчетам ФГВФЛ, была нанесена неплатежеспособным банкам из-за противоправных действий их владельцев, должностных лиц и клиентов банка», – отмечается в сообщении фонда.

Уполномоченное лицо фонда временно вводит ограничения на осуществление операций по выплате средств вкладчикам (до выяснения), которые могут быть связаны с такими операциями:

– хищение средств, в т. ч. путем их вывода из банка и замены залога, что привело к неплатежеспособности банка;

– покушение на хищение денежных средств Фонда путем дробления средств юридических и физических лиц на счета до 200 тыс. грн;

– злоупотребление и халатность должностных лиц банков;

– хищение кредитных средств заемщиками;

– доведение банка до неплатежеспособности и т. д. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 25.07).

Международный валютный фонд определил двадцатку стран с наибольшим государственным долгом в процентах от ВВП. Соответствующие данные обнародованы на сайте World Economic Forum.

Так, Япония стала лидером среди стран с наибольшей задолженностью в мире. Греция, которая страдает из-за экономического кризиса, получила второе место в списке. С начала 1990-х годов Япония переживала непрерывную стагнацию. В настоящее время японское правительство тратит почти половину налоговых поступлений страны на погашение огромного долга. Несмотря на это, доходность по 10-летним японским облигациям остается на удивление низком уровне, ниже 1 %. Огромный долг накопила Греция.

В первую десятку крупнейших стран-должников, кроме Японии и Греции, вошли Италия, Ямайка, Ливан, Эритрея, Португалия, Кабо-Верде, Бутан и Ирландия. В топ-20, среди прочих, попали Бельгия, США, Испания и Франция (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua/2015/07/27/7979940/>). – 2015. – 27.07).

Греція звернулася до Міжнародного валютного фонду з офіційним запитом про надання фінансової допомоги. Про це УНН повідомляє з посиланням на DW.

24 липня Міністерство фінансів Греції оприлюднило лист глави відомства Е. Цакалотоса директору МВФ К. Лагард, у якому Афіни просять надати пакет допомоги, розрахований на три роки.

Зазначимо, що про суму запитаної допомоги поки не повідомляється.

Як відомо, уряд Греції досі протестував проти участі МВФ у переговорах про надання Афінам нової фінансової допомоги. Представник грецького уряду О. Геровасілі в інтерв'ю радіостанції Vima FM назвала МВФ «найважчим і жорстким партнером на переговорах».

Нагадаємо, офіційне звернення Афін до МВФ із проханням про надання нової допомоги було однією з умов відновлення переговорів між Грецією та міжнародними кредиторами. Обсяг заборгованості Греції становить 300 млрд євро. Переговори про надання Афінам нового пакета допомоги на суму в 86 млрд євро мають початися найближчим часом і завершитися в середині серпня (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 24.07*).